

Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(Ν. 3094/2003 “Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις”, Άρθρο 3 § 5)

**Αυτεπάγγελτη έρευνα του
Συνηγόρου του Πολίτη για τη
Διαχείριση των Επικίνδυνων Ιατρικών
Αποβλήτων (ΕΙΑ) από
Δημόσιους Φορείς**

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Δ.Ν. Πατρίνα Παπαρρηγοπούλου
Ειδικός Επιστήμονας: Σωτήρης Στασινός

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	4
2.	ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	5
3.	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΑΥΤΟΨΙΕΣ.....	7
3.1	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ ‘Α.ΣΥΓΓΡΟΣ’ (23-02-2005)	7
3.2	Γ.Ν. ΝΙΚΑΙΑΣ (12-5-2005)	7
3.3	ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ (23-5-2005 ΚΑΙ 2-10-2006).....	9
3.4	Α.Ο.Ν.Α. ‘Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ’ (25-5-2005)	11
3.5	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ (13-6-2005)	12
3.6	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (14-6-2006)	13
3.7	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (15-6-2006)	15
4.	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	17
4.1	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΑ	17
4.2	ΣΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΑ-ΜΧ ΑΝΑ ΚΛΙΝΗ ΑΠΟ Ο,ΤΙ ΔΙΕΘΝΩΣ.....	17
4.3	ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ-ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΕΙΑ	18
4.4	ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΩΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΙΑ..	18
4.5	ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ.....	19
4.6	ΥΠΕΡΠΛΗΡΕΙΣ, ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΚΑΔΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΙΑ	20
4.7	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΡΓΥΡΟΥ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ.....	20
4.8	ΠΕΠΑΛΛΙΩΜΕΝΟΙ, ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ Ή ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΙΒΑΝΟΙ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ.....	23
4.9	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ Ή ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....	23
4.10	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΣΔΚΝΑ)	24
5.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	28
5.1	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΙΑ)	28
5.2	ΣΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΑ-ΜΧ ΑΝΑ ΚΛΙΝΗ ΑΠΟ Ο,ΤΙ ΔΙΕΘΝΩΣ.....	28
5.3	ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ-ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΕΙΑ	28
5.4	ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΩΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΙΑ..	28
5.5	ΕΛΛΕΙΨΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ.....	29

5.6 ΥΠΕΡΠΛΗΡΕΙΣ, ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΚΑΛΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ.....	29
5.7 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΡΓΥΡΟΥ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ.....	29
5.8 ΠΕΠΑΛΑΙΩΜΕΝΟΙ, ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ Ή ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΙΒΑΝΟΙ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ.....	30
5.9 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ Ή ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ.....	31
5.10 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΕΣΣΔΚΝΑ.....	31
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΥΑ Η.Π.37591/2031.....	33

1. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Την 1/4/2004 τέθηκε σε ισχύ η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) Η.Π.37591/2031 (ΦΕΚ 1419 Β/1-10-2003) *“Μέτρα και όροι για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες”*, με την οποία καθορίζονται τα μέτρα, οι όροι και οι διαδικασίες για τη διαχείριση των ιατρικών αποβλήτων, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία, το περιβάλλον και ο αποτελεσματικός έλεγχος της διαχείρισης των αποβλήτων αυτών.

Επανελημμένα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν ασχοληθεί με θέματα διαχείρισης των Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων (εφεξής *“ΕΙΑ”*), ενώ σχετικές καταγγελίες για επί μέρους υγειονομικές μονάδες έχουν γίνει και στον Συνήγορο του Πολίτη.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του Ν. 3094/2003 (ΦΕΚ Α' 10), ο Συνήγορος του Πολίτη *“δύναται να επιληφθεί υποθέσεων αυτεπαγγέλτως”*. Επίσης, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 του Π.Δ. 273/1999 (ΦΕΚ Α' 229), όπως αντικαταστάθηκε με την απόφαση 746/2004 του Συνηγόρου του Πολίτη (ΦΕΚ Β'742/18.5.2004) *“Την απόφαση για τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας λαμβάνει ο Συνήγορος του Πολίτη κατόπιν εκτίμησης της σοβαρότητας του θέματος. Για την εκτίμηση της σοβαρότητας του θέματος λαμβάνεται ιδίως υπόψιν η διαπίστωση ενδιαφέροντος της κοινής γνώμης, η βαρύτητα της προσβολής του δικαιώματος ή συμφέροντος καθώς και ο αριθμός των ενδιαφερομένων προσώπων...”*

Στο πλαίσιο αυτό ο Συνήγορος του Πολίτη αποφάσισε τη διενέργεια αυτεπάγγελτης έρευνας με α.π. 661/2005, με στόχο τη διερεύνηση της συμμόρφωσης των εμπλεκομένων φορέων προς την ανωτέρω ΚΥΑ, καθώς και προς την ισχύουσα σχετική νομοθεσία για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων.

2. ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Επιδίωξη του Συνηγόρου του Πολίτη ήταν η εν λόγω έρευνα να είναι όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτική της κατάστασης που επικρατεί ως προς τη διαχείριση των ιατρικών αποβλήτων στη χώρα.

Για τους σκοπούς της έρευνας, αποφασίστηκε:

A. να γίνουν αυτοψίες σε ικανό αριθμό δημόσιων νοσοκομείων, τόσο στην Αθήνα όσο και στην Περιφέρεια, ως προς τη διαχείριση των Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων

B. να γίνουν συναντήσεις με όσο το δυνατόν περισσότερους εμπλεκόμενους φορείς και να καταγραφούν οι απόψεις τους, και

Γ. να γίνει βιβλιογραφική έρευνα

Κλιμάκια του Συνηγόρου του Πολίτη διεκπεραίωσαν τις παρακάτω δράσεις στις ημερομηνίες οι οποίες αναφέρονται εντός παρενθέσεων:

1. Παρακολούθηση Ημερίδας "Νοσοκομειακά Απόβλητα : Κίνδυνος για τη Δημόσια Υγεία και το Περιβάλλον" (2-2-2005)
2. Αυτοψία στο Νοσοκομείο Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων 'Α.Συγγρός' (23-02-2005)
3. Αυτοψία στο Γ.Ν. Νίκαιας (12-5-2005)
4. Αυτοψία στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.) στον Δήμο Άνω Λιοσίων (23-5-2005)
5. Αυτοψία στο Α.Ο.Ν.Α. 'Ο Άγιος Σάββας' (25-5-2005)
6. Αυτοψία στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Λάρισας (13-6-2005)
7. Αυτοψία στο Περιφερειακό Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου (14-6-2006)
8. Αυτοψία στο Νοσοκομείο Ρεθύμνου (15-6-2006)
9. Δεύτερη αυτοψία στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.) στο Δήμο Άνω Λιοσίων (2-10-2006)

Επίσης, έγιναν συναντήσεις και τηλεφωνικές επικοινωνίες με φορείς εμπλεκόμενους στη διαχείριση των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων (εφεξής ΕΙΑ) και εκπονήθηκε σειρά σχετικών εγγράφων.

Στην πλειονότητα των Νοσοκομείων, στα οποία διενεργήθηκαν αυτοψίες, πραγματοποιήθηκαν και συναντήσεις με τους Διοικητές ή αναπληρωτές Διοικητές των Νοσοκομείων καθώς και με τους ιατρούς,

νοσοκόμους, μηχανικούς και διοικητικούς υπαλλήλους που ήταν επιφορτισμένοι με το έργο της διαχείρισης των ΕΙΑ. Επίσης, κατά τη διάρκεια της αυτοψίας, ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και φωτογραφίες από τους χώρους διαχείρισης των ΕΙΑ.

Μετά την ολοκλήρωση των αυτοψιών, συντάχθηκαν σχετικές Εκθέσεις Αυτοψίας οι οποίες απεστάλησαν στους αντίστοιχους φορείς.

Επίσης, με στόχο την εύρεση και την αξιολόγηση της παραγόμενης ποσότητας Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων ανά νοσοκομειακή κλίνη στη χώρα μας, ζητήθηκαν, τα αντίστοιχα στοιχεία σχετικά με την παραγωγή ΕΙΑ (ανά κλίνη, αναλυτικά ανά κλινική και ημέρα) από τα εξής Νοσοκομεία:

1. Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά 'Τζάνειο'
2. Α.Ο.Ν.Α. 'Ο Άγιος Σάββας'
3. Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών 'Ο Ευαγγελισμός'

Για την εύρεση του αριθμού των κλινών ανά κλινική και νοσοκομείο ζητήθηκαν, για τα παραπάνω νοσοκομεία, τα επίσημα στοιχεία από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος.

Οι αυτοψίες διενεργήθηκαν από ειδικούς επιστήμονες του Συνηγόρου του Πολίτη, οι οποίοι συνέβαλαν και στην εκπόνηση των Εκθέσεων Αυτοψίας. Στοιχεία που αφορούν τη διαχείριση των ΕΙΑ του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών 'Ο Ευαγγελισμός' ελήφθησαν και από τον Κύκλο Ποιότητας Ζωής του Συνηγόρου του Πολίτη.

Στοιχεία στατιστικής επεξεργασίας που αφορούν την παραγωγή ΕΙΑ στα νοσοκομεία: α. Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά 'Τζάνειο' και β. Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών 'Ο Ευαγγελισμός' και γ. Α.Ο.Ν.Α. 'Ο Άγιος Σάββας', ελήφθησαν από ερευνητική εργασία του Δρα Νίκου Ξενάκη (γεωλόγου-περιβαλλοντολόγου) - τον οποίο ο Συνήγορος του Πολίτη ευχαριστεί θερμά για τη συνεργασία – και του ειδικού επιστήμονα του ΣΤΠ Σωτήρη Στασινού.

3. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΣ ΑΥΤΟΨΙΕΣ

Από τις εκθέσεις αυτοψίας, ανά φορέα και χρονολογική σειρά διενέργειας, προκύπτουν τα εξής:

3.1 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΡΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΩΝ

‘Α.ΣΥΓΓΡΟΣ’ (23-02-2005)

1. Δεν υπήρχε Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ κατά τα πρότυπα της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031 (εφεξής και ΚΥΑ) κατά παράβαση της παρ. Α.1 του άρθρου 6 της σχετικής ΚΥΑ.

2. Τα στερεά Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα (ΕΙΑ) του Νοσοκομείου αποθηκεύονταν, μετά τη συλλογή τους, προσωρινά σε ειδικό ψυκτικό θάλαμο έως την τελική επεξεργασία τους από ιδιωτική εταιρία σε κινητή μονάδα αποστείρωσης, δυνάμει σχετικής σύμβασης (όπως προβλέπεται στην ΚΥΑ).

3. Τα μολυσματικά υγρά απόβλητα του νοσοκομείου (π.χ. ούρα και κόπρανα ασθενών με τον ιό της ηπατίτιδας), οδηγούνταν απ’ ευθείας στην αποχέτευση, χωρίς καμία σχετική προεπεξεργασία κατά παράβαση της παρ. 2β, Πίν.2, Παράρτημα 1, άρθρο 17 της ανωτέρω ΚΥΑ. Επισημάνθηκε, από πλευράς Νοσοκομείου, η δυσκολία συλλογής και επεξεργασίας των εν λόγω αποβλήτων.

3.2 Γ.Ν. ΝΙΚΑΙΑΣ (12-5-2005)

1. Τα Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα (ΕΙΑ) του Νοσοκομείου (15 μέχρι 17 τόνοι κάθε μήνα), μετά τη συλλογή τους, αποθηκεύονταν προσωρινά σε ειδικό ψυκτικό θάλαμο, έως την τελική αποκομιδή τους στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του ΕΣΔΚΝΑ.

2. Έγινε επίσκεψη σε κλινικές του νοσοκομείου. Διαπιστώθηκε η συλλογή α. των αιχμηρών αντικειμένων σε πλαστικά σκληρά δοχεία, β. των οικιακού τύπου αποβλήτων σε μαύρες σακούλες, και γ. των επικινδύνων σε κόκκινες σακούλες (όπως προβλέπεται σχετικά στην ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031)

3. Ευρέθησαν χαρτοκιβώτια περιέχοντα ΕΙΑ, προσωρινά τοποθετημένα σε μη κατάλληλους εξωτερικούς χώρους των κτιρίων του Νοσοκομείου (εντός των ορίων του Νοσοκομείου) δίπλα σε κοινά απόβλητα οικιακού τύπου κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 5 της σχετικής ΚΥΑ. Επίσης, εντός των

κλινικών, σε μη κατάλληλους χώρους, υπήρχαν προσωρινά τοποθετημένα χαρτοκιβώτια με ΕΙΑ κατά παράβαση της παρ. Δ.1 του άρθρου 6 της ΚΥΑ. Επισημάνθηκε, από πλευράς Νοσοκομείου, η έλλειψη χώρων προσωρινής αποθήκευσης.

4. Παρατηρήθηκε το φαινόμενο να μεταφέρονται υπερπλήρεις και ανοιχτοί κάδοι προσαγωγής ΕΙΑ προς το ψυγείο αποθήκευσης (από το ιδιωτικό συνεργείο που έχει υπογράψει σχετική σύμβαση με το Νοσοκομείο) κατά παράβαση της παρ. Γ.1. του άρθρου 6 της ως άνω ΚΥΑ.

5. Δεν υπήρχε Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ κατά τα πρότυπα της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031 κατά παράβαση της παρ. Α.1. του άρθρου 6 της ΚΥΑ, πλην, όμως, ήταν υπό κατάρτιση.

6. Τα απόβλητα αμιγώς τοξικού χαρακτήρα (εφεξής ΕΙΑ -ΤΧ) των ακτινολογικών εργαστηρίων (τα οποία περιέχουν άργυρο) συλλέγονταν σε απλή πλαστική δεξαμενή, η οποία ήταν κατά το μεγαλύτερο μέρος της πλήρης. Δεν υπήρχε πρόβλεψη για τη διάθεση των αποβλήτων αυτών. Σύμφωνα με τον υπεύθυνο του εργαστηρίου, στο παρελθόν τα απόβλητα αυτά παραλαμβάνονταν από τον ΟΔΔΥ ή από ιδιωτικές εταιρίες οι οποίες διεξήγαν απαργύρωση, γεγονός το οποίο δεν ελάμβανε χώρα πλέον. Έτσι, τουλάχιστον ένα μεγάλο μέρος των τοξικών αυτών αποβλήτων οδηγείτο ανεπεξέργαστο στην αποχέτευση, κατά παράβαση της παρ. Δ.3. του άρθρου 6 της σχετικής ΚΥΑ.

7. Τα μολυσματικά υγρά απόβλητα του Νοσοκομείου (π.χ. ούρα και κόπρανα ασθενών με τον ιό της ηπατίτιδας), οδηγούνταν στην αποχέτευση χωρίς καμία σχετική προεπεξεργασία κατά παράβαση της παρ. 2β, Πίνακας 2, Παράρτημα 1, άρθρο 17 της ανωτέρω ΚΥΑ). Επισημάνθηκε, από πλευράς νοσοκομείου η δυσκολία συλλογής και επεξεργασίας των εν λόγω αποβλήτων.

8. Τα στερεά Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα που έχουν ταυτόχρονα μολυσματικό και τοξικό χαρακτήρα (εφεξής ΕΙΑ-MTX) και, τουλάχιστον, ένα μέρος, των αποβλήτων αμιγώς τοξικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΤΧ) οδηγούνταν μαζί με τα απόβλητα αμιγούς μολυσματικού χαρακτήρα (εφεξής ΕΙΑ-MX) στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του ΕΣΔΚΝΑ. Αυτό συνιστά παράβαση των όρων 1 και 2 της Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΚΥΑ οικ. 112997/8-10-97) της ανωτέρω Μονάδας Αποτέφρωσης, στην οποία αναφέρεται ότι *“η εγκατάσταση θα λειτουργεί μόνο με τα μολυσματικά απόβλητα των νοσοκομείων”* και *“απαγορεύεται η καύση οποιωνδήποτε τοξικών αποβλήτων”*. Σύμφωνα με τους αρμόδιους, στο Νοσοκομείο δεν υπήρχε κατά την παρούσα φάση δυνατότητα για διαφορετική διαχείριση των

αποβλήτων αυτών (π.χ. χώρος προσωρινής αποθήκευσης τοξικών αποβλήτων για 2 έτη).

3.3 ΜΟΝΑΔΑ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α. ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ (23-5-2005 ΚΑΙ 2-10-
2006)

A. 23-5-2005

1. Στην πράξη, και παρά τις επί μέρους σχετικές συμβάσεις των νοσοκομείων με τον ΕΣΔΚΝΑ, οδηγούνταν στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του ΕΣΔΚΝΑ, από κάποια νοσοκομεία, και οι τρεις κατηγορίες στερεών ΕΙΑ. Το γεγονός αυτό ελάμβανε χώρα κατά παράβαση των όρων 1 και 2 της Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ΚΥΑ οικ. 112997/8-10-97 της ανωτέρω Μονάδας Αποτέφρωσης, στην οποία αναφέρεται ότι *“η εγκατάσταση θα λειτουργεί μόνο με τα μολυσματικά απόβλητα των νοσοκομείων”* και *“απαγορεύεται η καύση οποιωνδήποτε τοξικών αποβλήτων”*.

2. Σε κάποιες Υγειονομικές Μονάδες δεν γινόταν ορθή συσκευασία των ΕΙΑ. Έτσι, σύμφωνα με τα όσα δήλωσαν εκπρόσωποι της ιδιωτικής εταιρίας η οποία διαχειρίζεται τη λειτουργία της εγκατάστασης, έχουν τραυματιστεί εργαζόμενοι της εγκατάστασης αποτέφρωσης ΕΙΑ, από χρησιμοποιημένες βελόνες και αιχμηρά αντικείμενα τα οποία δεν είναι τοποθετημένα σε άκαμπτα δοχεία, όπως προβλέπεται σχετικά. Επίσης αναφέρθηκε, ότι σε πολλές περιπτώσεις οι σακούλες, οι οποίες είναι τοποθετημένες εντός των χαρτοκιβωτίων, δεν δένονται, με προφανείς κινδύνους για την ασφάλεια των εργαζομένων στην εγκατάσταση.

B. 2-10-2006

Όπως ενημερώθηκαν οι εκπρόσωποι του Συνήγορου του Πολίτη, επίκειτο η έκδοση νέας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για τον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα της ΕΣΔΚΝΑ, με βάση την οποία θα επιτρέπεται στο μέλλον η αποτέφρωση και των τριών κατηγοριών ΕΙΑ. Έως και την ημερομηνία σύνταξης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης δεν είχε εκδοθεί η σχετική ΚΥΑ. Για το σκοπό αυτό επικοινωνήσαμε με τη Διεύθυνση

Υγειονομικής Μηχανικής και Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ζητήσαμε τις απόψεις της, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία διατυπώνει γνώμη προς τον Υπουργό ως προς την υπογραφή της σχετικής ΚΥΑ. Επίσης, ζητήσαμε κοινή αυτοψία με την εν λόγω υπηρεσία, στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του ΕΣΔΚΝΑ, προκειμένου να διαπιστωθεί η καλή λειτουργία της εγκατάστασης. Η κοινή αυτοψία πραγματοποιήθηκε στις 2-10-2006. Κατά την αυτοψία έγινε συνάντηση με εκπροσώπους της ιδιωτικής εταιρίας που διαχειρίζεται τη λειτουργία της παραπάνω Μονάδας για λογαριασμό του ΕΣΔΚΝΑ (εφεξής "ιδιωτική εταιρία"), καθώς και με εκπροσώπους των εργαζόμενων της παραπάνω ιδιωτικής εταιρίας, οι οποίοι εργάζονται στην εγκατάσταση. Τα αποτελέσματα της αυτοψίας ήταν τα παρακάτω:

1. Δεν είναι γνωστό στην ιδιωτική εταιρία, και κατά συνέπεια στον ΕΣΔΚΝΑ, εάν στην εγκατάσταση οδηγούνται προς αποτέφρωση ΕΙΑ που περιέχουν >1% αλογονούχων οργανικών ουσιών, εκφρασμένων σε χλώριο. Σύμφωνα με το Παράρτημα 2 του Πίνακα 4 του άρθρου 17 της ΚΥΑ, στην περίπτωση που ισχύουν τα παραπάνω, η θερμοκρασία καύσης πρέπει να αυξάνεται στους 1100° C επί δύο δευτερόλεπτα τουλάχιστον, προκειμένου να μην απάγονται από την εγκατάσταση στο περιβάλλον παραπροϊόντα καύσης επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία (π.χ. διοξίνες, φουράνια). Σήμερα, η θερμοκρασία αυτή δεν υπερβαίνει τους 880-920° C και σύμφωνα με την ιδιωτική εταιρία, η συγκεκριμένη Μονάδα Αποτέφρωσης δεν δύναται να αποτεφρώσει στους 1100° C. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, δεν υπάρχει υποχρέωση να γίνεται μέτρηση του ποσοστού αλογονούχων οργανικών ουσιών των ΕΙΑ εντός της Μονάδας Αποτέφρωσης. Επίσης, δεν λαμβάνει χώρα τέτοια μέτρηση ούτε στις υγειονομικές μονάδες οι οποίες παράγουν τα ΕΙΑ. Έτσι, δεν είναι δυνατόν να διασφαλιστεί η απουσία διοξινών και φουρανίων στα αέρια καύσης που οδηγούνται στο περιβάλλον

2. Υπάρχει έλλειψη ικανών αποθηκευτικών χώρων (ψυκτικών θαλάμων) των ΕΙΑ, εντός των εγκαταστάσεων του Κεντρικού Αποτεφρωτήρα, προτού τα ΕΙΑ αυτά οδηγηθούν προς επεξεργασία. Προς το παρόν, οι προς επεξεργασία ποσότητες ΕΙΑ είναι περίπου 8 τόνοι την ημέρα και, ως εκ τούτου, το πρόβλημα δεν είναι τόσο οξύ. Σύμφωνα με την ιδιωτική εταιρία, αν αυξηθεί η προς επεξεργασία ποσότητα σε 12 τόνους ανά ημέρα, δεν θα υπάρχει πάντοτε δυνατότητα επαρκούς αποθήκευσης-ψύξης των αποβλήτων (σημειώνεται πάντως ότι η Μονάδα Αποτέφρωσης διαθέτει Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για επεξεργασία 30 τόνων ΕΙΑ την ημέρα).

3. Σε κάποιους ψυκτικούς θαλάμους αποθήκευσης ΕΙΑ η θερμοκρασία ήταν μεγαλύτερη από 5^ο C (δηλαδή μεγαλύτερη από την ανώτατη επιτρεπτή θερμοκρασία σύμφωνα με την ΚΥΑ ΗΠ 37591/2031) και συγκεκριμένα έφθανε έως και τους 13^ο C.

4. Οι εκπλύσεις των δαπέδων των θαλάμων ψύξης-αποθήκευσης των ΕΙΑ θα έπρεπε να συγκεντρώνονται και να οδηγούνται μαζί με τα ΕΙΑ προς αποτέφρωση, καθώς περιέχουν ρυπαντικό και μικροβιακό φορτίο. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα υγρά αυτά απόβλητα, μετά από τη διέλευσή τους από απλή δεξαμενή καθίζησης, οδηγούνται σε κανάλι ομβρίων υδάτων που είναι κατασκευασμένο παράλληλα προς την οδό πρόσβασης στον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ. Έχουν ληφθεί σχετικές φωτογραφίες που πιστοποιούν την παραπάνω δυνατότητα (αντλίες, υδραυλική εγκατάσταση). Οι εκπρόσωποι των εργαζόμενων επιβεβαίωσαν το γεγονός, ενώ αντίθετα ο εκπρόσωπος της ιδιωτικής εταιρίας το διέψευσε.

5. Υπήρχαν διαρροές υγρών σε σημεία της εγκατάστασης και μαζί με υγρά απόβλητα από εκπλύσεις δαπέδων οδηγούνταν σε εσχαρωτό κανάλι και από εκεί, μέσω απλής δεξαμενής καθίζησης, στο παραπάνω κανάλι ομβρίων. Ελήφθησαν σχετικές φωτογραφίες.

6. Υπήρξε καταγγελία από εκπροσώπους των εργαζόμενων στην ιδιωτική εταιρία, ότι τα υγρά έκπλυσης της πλυντρίδας αερίων δεν οδηγούνται στον Αποτεφρωτήρα, όπως προβλεπόταν, αλλά οδηγούνται και αυτά, μέσω της παραπάνω αναφερθείσας δεξαμενής καθίζησης, στο κανάλι ομβρίων υδάτων. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος της ιδιωτικής εταιρίας διέψευσε το γεγονός.

7. Υπήρξε προφορική καταγγελία των εκπροσώπων των εργαζόμενων για σημαντικά προβλήματα στην εγκατάσταση της Μονάδας Αποτέφρωσης που προκαλούν συχνές βλάβες και διακοπές λειτουργίας. Πέραν αυτού, οι ίδιοι κατήγγειλαν ανθυγιεινές συνθήκες εργασίας. Δεν ήταν δυνατόν να αποδειχθεί η αλήθεια ή μη των παραπάνω ισχυρισμών από την επίσκεψη του Συνηγόρου του Πολίτη. Ελήφθησαν, όμως, φωτογραφίες που πιστοποιούν τη διάχυση σκουρόχρωμης σκόνης και ιλύος (σε μέρος της εγκατάστασης π.χ. δάπεδα, κιγκλιδώματα, σκάλες, σωληνώσεις κ.λπ.), της οποίας η σύσταση και τυχόν επικινδυνότητα δεν ήταν δυνατόν μακροσκοπικά να εξακριβωθεί.

3.4 Α.Ο.Ν.Α. 'Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ' (25-5-2005)

1. Τα στερεά Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα που έχουν ταυτόχρονα μολυσματικό και τοξικό χαρακτήρα (ΕΙΑ-MTX) οδηγούνταν μαζί με τα

απόβλητα αμιγούς μολυσματικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΜΧ) στη Μονάδα Αποτέφρωσης Νοσοκομειακών Απορριμμάτων του ΕΣΔΚΝΑ. Το γεγονός αυτό ελάμβανε χώρα κατά παράβαση των όρων 1 και 2 της Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΚΥΑ οικ. 112997/8-10-97) της ανωτέρω Μονάδας Αποτέφρωσης, στην οποία αναφέρεται ότι *“η εγκατάσταση θα λειτουργεί μόνο με τα μολυσματικά απόβλητα των νοσοκομείων”* και *“απαγορεύεται η καύση οποιωνδήποτε τοξικών αποβλήτων”*.

2. Τα Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα τοξικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΤΧ) του Νοσοκομείου βρίσκονταν σε διαδικασία καταγραφής από τα διάφορα τμήματα του Νοσοκομείου έτσι ώστε, κατά δήλωση των υπευθύνων, να υπογραφεί σύμβαση με ιδιωτική εταιρία για τη διαχείρισή τους.

3. Έγινε επίσκεψη σε κλινικές του Νοσοκομείου. Διαπιστώθηκε η συλλογή α. των αιχμηρών αντικειμένων σε πλαστικά σκληρά δοχεία, β. των οικιακού τύπου αποβλήτων σε μαύρες σακούλες, και γ. των επικινδύνων σε κόκκινες σακούλες (όπως προβλέπεται σχετικά στην ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031)

4. Δεν υπήρχε Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ κατά τα πρότυπα της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031 κατά παράβαση της παρ. Α.1. του άρθρου 6 της ΚΥΑ, πλην, όμως, ήταν υπό κατάρτιση.

5. Τα τοξικά υγρά απόβλητα των ακτινολογικών εργαστηρίων (τα οποία περιέχουν άργυρο) συλλέγονταν σε πλαστικό δοχείο-φίλτρο. Τα απόβλητα αυτά, κατά δήλωση των υπευθύνων, παραλαμβάνονταν κατά τακτά χρονικά διαστήματα από τον ΟΔΔΥ για διαχείριση.

6. Κατά την επίσκεψη σε διάφορους χώρους του νοσοκομείου δεν επισημάνθηκε έλλειψη χώρων προσωρινής αποθήκευσης.

7. Δεν υπήρχε πρόβλεψη για ειδική αποχέτευση και προεπεξεργασία τυχόν μολυσματικών υγρών αποβλήτων του Νοσοκομείου (π.χ. ούρα και κόπρανα ασθενών με τον ιό της ηπατίτιδας) κατά παράβαση της παρ. 2β, Πίνακας 2, Παράρτημα 1, άρθρο 17 της ανωτέρω ΚΥΑ).

3.5 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ (13-6-2005)

1. Από το έτος 1999 (έτος έναρξης λειτουργίας του νοσοκομείου) έως και την ημερομηνία αυτοψίας (βλ. παραπάνω) τα στερεά ΕΙΑ-ΜΧ και τα ΕΙΑ-ΜΤΧ του Νοσοκομείου (περίπου 1,5 τόνοι/ημέρα), μετά τη συλλογή τους, οδηγούνταν στον κλίβανο του Νοσοκομείου, όπου αποτεφρώνονταν κατά παράβαση του Παραρτήματος II του άρθρου 17 της ΚΥΑ Η.Π.

37591/2031/2003, καθώς ο ανωτέρω κλίβανος δεν πληροί τις σχετικές προδιαγραφές. Υπήρχε απόφαση του Νοσοκομείου για διακοπή της λειτουργίας του εν λόγω κλιβάνου και επεξεργασία τους σε ιδιωτικές κινητές μονάδες αποστείρωσης, αλλά εκκρεμούσε η έγκρισή της από το ΔΥΠΕ Θεσσαλίας. Επισημάνθηκε, από το κλιμάκιο του Συνηγόρου του Πολίτη, ότι οι εργασίες αποστείρωσης εφαρμόζονται μόνο στα αμιγώς μολυσματικά απόβλητα και ετέθη το ζήτημα της διαχείρισης των υπόλοιπων στερεών αποβλήτων (ΕΙΑ-MTX και ΕΙΑ-TX). Δόθηκε η απάντηση ότι τα συγκεκριμένα απόβλητα (ήτοι ΕΙΑ-MTX και ΕΙΑ-TX) θα τύχουν της ίδιας μορφής διαχείρισης με αυτήν που εφαρμόζουν και τα υπόλοιπα νοσοκομεία της περιοχής. Στην πράξη τούτο σημαίνει απλή καύση σε κλιβάνους που δεν πληρούν τις προδιαγραφές της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031/2003 (βλ. παρ. 4.8).

2. Τα τοξικά υγρά απόβλητα των ακτινολογικών εργαστηρίων (τα οποία περιέχουν άργυρο) συλλέγονταν σε πλαστικό δοχείο και κατά δήλωση των αρμοδίων παραλαμβάνονταν κατά διαστήματα από τον ΟΔΔΥ.

3. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών ΕΙΑ (θερμική απολύμανση μολυσματικών, χημική επεξεργασία, δεξαμενές συλλογής ραδιενεργών αποβλήτων).

4. Δεν υπήρχε Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ κατά τα πρότυπα της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031 κατά παράβαση της παρ. Α.1. του άρθρου 6 της ΚΥΑ.

5. Έγινε επίσκεψη σε κλινικές του Νοσοκομείου. Διαπιστώθηκε η συλλογή α. των αιχμηρών αντικειμένων σε πλαστικά σκληρά δοχεία, β. των οικιακού τύπου αποβλήτων σε μαύρες σακούλες και των επικινδύνων σε κόκκινες σακούλες (όπως προβλέπεται σχετικά στην ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031)

3.6 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (14-6-2006)

1. Τα στερεά ΕΙΑ-MX και τα ΕΙΑ-MTX του Νοσοκομείου (περίπου 1 τόνος/ημέρα), μετά τη συλλογή τους, οδηγούνταν στον πεπαλαιωμένο κλίβανο του Νοσοκομείου, όπου αποτεφρώνονταν κατά παράβαση του Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 17 της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031/2003, καθώς ο ανωτέρω κλίβανος δεν πληροί τις σχετικές προδιαγραφές. Επίσης, δεν διέθετε Άδεια Λειτουργίας, ενώ από τη πλημμυλή λειτουργία του και τα αέρια, εμφανώς ατελούς καύσης (πυκνός μαύρος καπνός), δεν αποκλείεται να

εγκυμονούσε κίνδυνο για τη δημόσια υγεία (από την έκλυση αιωρούμενων στερεών, φουρανίων, διοξινών). Ο εν λόγω κίνδυνος απειλεί τους ασθενείς και επισκέπτες του νοσοκομείου αλλά και τα νήπια στον παρακείμενο του νοσοκομείου Παιδικό Σταθμό.

Επειδή ο ως άνω κλίβανος δεν διέθετε κατάλληλο σύστημα αυτόματης τροφοδοσίας (μέσω ειδικής χοάνης ανάντη της μονάδας καύσης), αλλά τα απόβλητα τροφοδοτούνταν από τον χειριστή, ο οποίος ανοίγει χειροκίνητα μια μεταλλική θυρίδα, παρατηρήθηκε έξοδος φλόγας, η οποία μπορεί να προκαλέσει ατύχημα.

Υπήρχε απόφαση του Νοσοκομείου για διακοπή της λειτουργίας τού εν λόγω κλιβάνου και επεξεργασία των ΕΙΑ-ΜΧ σε μονάδα αποστείρωσης εντός του νοσοκομείου, όμως δεν υπήρχε σχετική πρόβλεψη για τα ΕΙΑ-MTX και τα ΕΙΑ-TX.

Για το σκοπό αυτό εκπονήθηκε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, της οποίας εκκρεμούσε η έγκριση από την Περιφέρεια Κρήτης.

2. Η συλλογή των ΕΙΑ γινόταν σε εύκαμπτες κόκκινες πλαστικές σακούλες (διπλή σακούλα ανά τροφοδοσία αποβλήτων) χωρίς κάποια άλλη επιπλέον προστασία π.χ. χαρτόκουτες, όπως σε άλλα νοσοκομεία. Σύμφωνα με τον αναπληρωτή Διοικητή του Νοσοκομείου, το σύστημα αυτό (ενν. διπλή σακούλα ανά τροφοδοσία) έχει στην πράξη αποδειχθεί ασφαλές από πλευράς στεγανότητας.

3. Δεν υπήρχαν ξεχωριστοί χώροι προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ εντός των κλινικών σε σχέση με τα κοινά απόβλητα αστικού χαρακτήρα (ΙΑ-ΑΧ). Έτσι, παρατηρήθηκε το φαινόμενο μαύρες και κόκκινες σακούλες να συλλέγονται από κοινού κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 5 της σχετικής ΚΥΑ.

4. Δεν υπήρχε ψυκτικός θάλαμος προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ πριν από την καύση τους - κατά παράβαση της παρ. Δ.2. του άρθρου 6 της σχετικής ΚΥΑ - αλλά υπήρχε σχετική απόφαση αγοράς του.

5. Παρατηρήθηκε το φαινόμενο υπερπλήρωσης τροχήλατων κάδων μεταφοράς ΕΙΑ, οι οποίοι μετακινούνταν με ανοιχτό καπάκι κατά παράβαση της παρ. Γ.1 του άρθρου 6 της ΚΥΑ.

6. Τα ΕΙΑ-TX των υγρών εμφάνισης και στερέωσης ακτινολογικών εργαστηρίων (τα οποία περιέχουν άργυρο) συλλέγονταν σε πλαστικά δοχεία-φίλτρα απαργύρωσης και κατά δήλωση των αρμοδίων παραλαμβάνονταν κατά διαστήματα από ιδιωτική εταιρία, αντικαθιστάμενα με νέα. Παρατηρήθηκαν διαρροές υγρών στο πάτωμα και αναθυμιάσεις, ενώ το

σύστημα εξαερισμού στα εργαστήρια δεν λειτουργούσε προκαλώντας τη σχετική διαμαρτυρία των εργαζόμενων.

7. Διαπιστώθηκε η ύπαρξη εγκαταστάσεων θερμικής απολύμανσης υγρών μολυσματικών αποβλήτων, συνδεδεμένη με το αποχετευτικό δίκτυο ειδικής πτέρυγας του νοσοκομείου, η οποία κατασκευάστηκε ως Πτέρυγα Λοιμωδών, αλλά δεν λειτούργησε ποτέ ως τέτοια. Έτσι, δεν λειτουργούσε ούτε η μονάδα θερμικής απολύμανσης.

8. Υπήρχε Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ. Μετά από σχετική απόφαση της ΔΥΠΕ ήταν υπό κατάρτιση καινούριος με βάση σχετικό σχέδιο της ανωτέρω υπηρεσίας.

3.7 ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (15-6-2006)

1. Τα στερεά ΕΙΑ-MX και τα ΕΙΑ-MTX του Νοσοκομείου (300-500 κιλά/ημέρα), μετά τη συλλογή τους, οδηγούνταν στον κλίβανο αποτέφρωσης του Νοσοκομείου Χανίων. Ο υφιστάμενος κλίβανος αποτέφρωσης του Νοσοκομείου Ρεθύμνου δεν πληροί τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 17 της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031/2003, και δεν διαθέτει Άδεια Λειτουργίας. Για τον λόγο αυτό έπαυσε να λειτουργεί από το έτος 2004.

2. Η συλλογή των ΕΙΑ γινόταν σε εύκαμπτες κόκκινες πλαστικές σακούλες χωρίς κάποια άλλη επιπλέον προστασία π.χ. χαρτόκουτες. Η συλλογή των αστικού χαρακτήρα (ΙΑ-ΑΧ) αποβλήτων την ημέρα της αυτοψίας γινόταν, επίσης, σε κόκκινες σακούλες, λόγω προσωρινής έλλειψης μαύρων σακουλών κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 5 της ΚΥΑ.

3. Υπήρχε ψυκτικός θάλαμος προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ.

4. Τα ΕΙΑ-TX των υγρών εμφάνισης και στερέωσης ακτινολογικών εργαστηρίων (τα οποία περιέχουν άργυρο) συλλέγονταν σε πλαστικά δοχεία-φίλτρα απαργύρωσης και σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, παραλαμβάνονταν, κατά διαστήματα, από ιδιωτική εταιρία, αντικαθιστάμενα με νέα. Στο καπάκι των φίλτρων δεν υπήρχε αναγραφή της ημερομηνίας επόμενης αντικατάστασής τους, κάτι που θα διευκόλυνε τον προγραμματισμό της αντικατάστασης. Παρατηρήθηκε εμπότισμός του πατώματος με τα παραπάνω υγρά και αναθυμιάσεις από τα δοχεία, ενώ το σύστημα εξαερισμού στα εργαστήρια δεν λειτουργούσε.

5. Δεν υπήρχε πρόβλεψη για ειδική αποχέτευση και προεπεξεργασία τυχόν μολυσματικών υγρών αποβλήτων του νοσοκομείου (π.χ. ούρα και

κόπρانا ασθενών με τον ιό της ηπατίτιδας) κατά παράβαση της παρ. 2β, Πίνακας 2, Παράρτημα 1, άρθρο 17 της ανωτέρω ΚΥΑ).

6. Τα ληγμένα φάρμακα - μεταξύ των οποίων και αυτά που είναι τοξικά - τα οποία δεν υπήρχε δυνατότητα να επιστραφούν στις φαρμακευτικές εταιρίες (μικρές ποσότητες σε σχέση με αυτά που επιστρέφονταν) οδηγούνταν στις κόκκινες σακούλες και από εκεί για αποτέφρωση, χωρίς διαχωρισμό σε τοξικά και μη, κατά παράβαση της παρ. Δ.3. του άρθρου 6 της ΚΥΑ.

7. Δεν υπήρχε Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ κατά τα πρότυπα της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031 κατά παράβαση της παρ. Α.1. του άρθρου 6 της ΚΥΑ.

8. Το κλιμάκιο του Συνηγόρου του Πολίτη ενημερώθηκε ότι το ΔΣ του Νοσοκομείου θα ελάμβανε απόφαση να διενεργήσει διαγωνισμό που θα είχε ως αντικείμενο τη μεταφορά, από αδειοδοτημένη εταιρία, ΕΙΑ του Νοσοκομείου Ρεθύμνου στον κεντρικό αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ για αποτέφρωση. Η σχετική απόφαση ελήφθη στις 17-10-06 και στις 25-10-06 υπογράφηκε η σύμβαση μεταφόρτωσης και μεταφοράς μολυσματικών αποβλήτων στον ΕΣΔΚΝΑ.

4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΑ

Κατά τις ημερομηνίες κατά τις οποίες διεξήχθησαν οι αυτοψίες, δεν είχαν ολοκληρωθεί οι Εσωτερικοί Κανονισμοί Διαχείρισης ΕΙΑ σε μεγάλο αριθμό Υγειονομικών Μονάδων.

Προτείνεται, όπως είναι εύλογο, η επίσπευση της διαδικασίας ολοκλήρωσης των παραπάνω κανονισμών.

4.2 ΣΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΑ-ΜΧ ΑΝΑ ΚΛΙΝΗ ΑΠΟ Ο,ΤΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

Όπως προκύπτει από την επεξεργασία σχετικών στοιχείων¹, η παραγωγή ΕΙΑ-ΜΧ σε κάποια νοσοκομεία της χώρας μας, υπερβαίνει την μέση παραγωγή ΕΙΑ-ΜΧ που παρατηρείται σε νοσοκομεία διεθνώς. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε για ένα μεγάλο δημόσιο νοσοκομείο της Αττικής² από τη στατιστική επεξεργασία των σχετικών στοιχείων³.

Σε κατ' ιδίαν συζητήσεις που διεξήχθησαν σε ορισμένα νοσοκομεία, κατά τη διάρκεια των αυτοψιών, διατυπώθηκε η άποψη ότι το γεγονός αυτό οφείλεται στην απόρριψη ιατρικών αποβλήτων αστικού χαρακτήρα ΙΑ-ΑΧ, για λόγους ευκολίας, σε σακούλες κίτρινου ή κόκκινου χρώματος που προορίζονται για συλλογή ΕΙΑ. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου του υψηλού κόστους διαχείρισης των ΕΙΑ, σε σχέση με αυτό των ΙΑ-ΑΧ, καθίσταται επιβεβλημένη η προσπάθεια μείωσης ή και εξάλειψης του φαινομένου.

Προτείνεται η εκπαίδευση του προσωπικού στον ορθό διαχωρισμό αποβλήτων. Προτείνεται επίσης περιοδική δειγματοληπτική έρευνα των συλλεγέντων ΕΙΑ από άτομα επιφορτισμένα με τη συγκεκριμένη εργασία εντός των ΥΜ με σκοπό να γίνονται οι αντίστοιχες συστάσεις.

¹ Όσον αφορά τη σύγκριση των δεδομένων στην Ελλάδα και διεθνώς, βλ. Ημερίδα για Νοσοκομειακά Απόβλητα ΤΕΕ-ΕΣΔΚΝΑ-ΠΟΕΔΗΝ-ΠΟΕ-ΟΤΑ, Φεβρουάριος 2005, Τάτση et. al, 1993, Ανδρεαδάκης et. al., 1991, Πανταζοπούλου & Σκορδίλης, 1988.

² Πρόκειται για το Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών 'Ο Ευαγγελισμός'.

³ Η εν λόγω επεξεργασία πραγματοποιήθηκε από τους Δρ. Ν. Ξενάκη (γεωλόγο – περιβαλλοντολόγο) και Σ. Στασινό (ειδικό επιστήμονα του ΣΤΠ).

4.3 ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ-ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΕΙΑ

Δεν υπάρχει ενιαίος τρόπος συλλογής-υποδοχής ΕΙΑ στα νοσοκομεία όπου έγιναν αυτοψίες. Σε κάποια νοσοκομεία η χρήση πλαστικής σακούλας θεωρείται επαρκής από πλευράς στεγανότητας, ενώ σε άλλα οι σακούλες τοποθετούνται σε χαρτοκιβώτια, γεγονός που ναι μεν βελτιώνει τη στεγανότητα, προκαλεί όμως σημαντική αύξηση του κόστους διαχείρισης των ΕΙΑ, λόγω του κόστους αγοράς και διαχείρισής των χαρτοκιβωτίων (μεταφοράς, αποστείρωσης ή αποτέφρωσης).

Προτείνεται να ερευνηθεί από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ποια είναι η τεχνικά αποδεκτή και ταυτόχρονα πλέον οικονομική λύση υποδοχής ΕΙΑ και να δοθούν σχετικές οδηγίες εφαρμογής στις ΥΜ.

4.4 ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΩΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ

ΕΙΑ

Α. Σε αρκετά νοσοκομεία εντοπίζεται εντός των επί μέρους κλινικών έλλειψη χώρων συλλογής και προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ πριν από τη συγκέντρωσή τους στον τελικό χώρο προσωρινής αποθήκευσης/ψυκτικό θάλαμο.

Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα παρατηρήθηκε να αποθηκεύονται προσωρινά ΕΙΑ σε κλιμακοστάσιο (έξω από χειρουργείο μεγάλου νοσοκομείου), σε διαδρόμους κλινικών κ.λπ.

Στην επισήμανσή μας αυτή κατά τη διάρκεια των αυτοψιών δόθηκε η απάντηση ότι υπάρχει γενικότερη έλλειψη χώρων στα νοσοκομεία.

Προτείνεται η περαιτέρω διερεύνηση, από τα νοσοκομεία, χώρων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την προσωρινή αποθήκευση ΕΙΑ, όπου αυτό είναι εφικτό.

Β. Επίσης, σε κάποιες ΥΜ δεν υπάρχουν ψυκτικοί θάλαμοι προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ μέχρι την τελική επεξεργασία τους.

Προτείνεται, η σχετική πρόβλεψη στον προϋπολογισμό των νοσοκομείων για την αγορά του παραπάνω εξοπλισμού.

4.5 ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Σύμφωνα με την παρ. 2β, πίνακας 2, Παράρτημα 1, άρθρου 17 της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031 στα ΕΙΑ-ΜΧ ανήκουν και τα *‘κόπρανα και τα ούρα στην περίπτωση συγκεκριμένου ασθενούς, στον οποίο έχει αναγνωρισθεί κλινικά από τον θεράποντα ιατρό μία νόσος που μπορεί να μεταδοθεί με αυτά τα απεκκρίματα’*.

Σύμφωνα με την ανωτέρω ΚΥΑ, πρέπει να υπάρχει ειδική επεξεργασία αυτών των αποβλήτων για εξάλειψη του μικροβιακού τους φορτίου.

Σε ορισμένα καινούρια νοσοκομεία κατασκευάστηκαν, πράγματι, μονάδες επεξεργασίας των υγρών αποβλήτων που θα μπορούσαν να μεταδώσουν μολυσματικές ασθένειες (π.χ. ηπατίτιδα, AIDS). Η επεξεργασία αυτή γίνεται συνήθως με τη μέθοδο της θερμικής απολύμανσης (αντίστοιχης μεθόδου με αυτήν της αποστείρωσης στερεών ΕΙΑ).

Όμως, οι υφιστάμενες μονάδες, δεν τροφοδοτούνται με τέτοιου είδους απόβλητα ή δεν τροφοδοτούνται καθόλου με απόβλητα και, κατά συνέπεια, δεν τίθενται σε λειτουργία από τα νοσοκομεία. Ο λόγος είναι ότι οι ασθενείς που πάσχουν από αυτές τις ασθένειες δεν οδηγούνται απαραίτητα για θεραπεία στην ειδική αυτή πτέρυγα, της οποίας η αποχέτευση καταλήγει στην προαναφερόμενη ειδική μονάδα επεξεργασίας. Αντιθέτως, οι παραπάνω ασθενείς οδηγούνται για θεραπεία διάσπαρτα σε διάφορες πτέρυγες του νοσοκομείου. Όπως ενημερωθήκαμε προφορικά, ένας βασικός λόγος είναι η μη απομόνωση των ασθενών που πάσχουν από τις παραπάνω νόσους. Ανακύπτει λοιπόν εύλογα το ερώτημα ως προς τη σκοπιμότητα που επέβαλε την κατασκευή των παραπάνω μονάδων επεξεργασίας.

Ακόμη και αν κρινόταν επιθυμητή η λειτουργία στο μέλλον αυτών των εγκαταστάσεων στα νέα νοσοκομεία της χώρας (που ήδη διαθέτουν), παραμένει το γεγονός ότι τα παλαιότερα νοσοκομεία δεν διαθέτουν τέτοιες εγκαταστάσεις και είναι τεχνικά δύσκολο να δημιουργηθούν. Παράλληλα, απαιτείται και υψηλό οικονομικό κόστος, κυρίως λόγω της τροποποίησης που χρειάζεται στο αποχετευτικό δίκτυό τους, προκειμένου οι χώροι υγιεινής στα δωμάτια νοσηλείας ασθενών με μολυσματικές ασθένειες να αποχετεύονται στις κατάλληλες μονάδες επεξεργασίας.

Εν όψει των ανωτέρω, η σχετική διάταξη (παρ. 2β, πίνακας 2, Παράρτημα 1, άρθρου 17 της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031) παραμένει εν τοις πράγμασι ανεφάρμοστη.

Προτείνεται να εξετασθεί από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το εάν συντρέχουν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία και κυρίως για την υγεία των εργαζομένων που συντηρούν τα αποχετευτικά δίκτυα εντός και γύρω από τα νοσοκομεία που δεν διαθέτουν λειτουργούσες εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών μολυσματικών αποβλήτων. Σε περίπτωση που συντρέχουν τέτοιοι κίνδυνοι, πρέπει να δοθούν οδηγίες για την κατασκευή τέτοιων εγκαταστάσεων, όπου δεν υπάρχουν και για τη λειτουργία τους όπου υπάρχουν. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται κίνδυνος, πρέπει να επανεξετασθεί η παραπάνω διάταξη.

4.6 ΥΠΕΡΠΛΗΡΕΙΣ, ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΚΑΔΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΙΑ

Σε αρκετές περιπτώσεις, στα νοσοκομεία, παρατηρήθηκε το φαινόμενο να διακινούνται, από τα ιδιωτικά συνεργεία καθαριότητας, υπερπλήρεις και κατά συνέπεια ανοιχτοί τροχήλατοι κάδοι με ΕΙΑ προς τους χώρους προσωρινής αποθήκευσης των ΕΙΑ. Από την ενημέρωση που δόθηκε στα κλιμάκια του Συνήγορου του Πολίτη κατά τη διάρκεια των αυτοψιών, έχουν γίνει επανειλημμένα συστάσεις στα παραπάνω συνεργεία, πλην όμως το φαινόμενο συνεχίζεται.

Προτείνεται να ληφθούν αυστηρότερα μέτρα τήρησης της οικείας νομοθεσίας με στόχο τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας.

4.7 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΡΓΥΡΟΥ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Α. Έως και τις αρχές του 2006, ο ΟΔΔΥ ήταν επιφορτισμένος με τη διαχείριση των τοξικών αποβλήτων των ακτινολογικών εργαστηρίων (από τα υγρά εμφάνισης και στερέωσης) που περιέχουν άργυρο. Ο ΟΔΔΥ αναλάμβανε τη μεταφορά, σε δικές του αποθήκες, των δοχείων-φίλτρων που είχαν συλλεγεί στις κατά τόπους υγειονομικές μονάδες. Από εκεί, τα φίλτρα

αυτά μεταφέρονταν σε ιδιωτικές μονάδες απαργύρωσης, όπου γινόταν ανάκτηση του αργύρου, ο οποίος είναι πολύτιμο μέταλλο. Ο άργυρος αυτός επωλείτο. Έτσι, εκτός των ιδιωτικών εταιριών, υπήρχε οικονομικό όφελος για τα νοσοκομεία και τον ΟΔΔΥ. Είναι προφανές, ότι το όφελος αυτό ήταν ανάλογο της συνολικής ποσότητας του ανακτώμενου αργύρου.

Πλην όμως, ο ΟΔΔΥ δεν διαμεσολαβεί πλέον ανάμεσα στα νοσοκομεία και τους ιδιώτες, οι οποίοι αναλαμβάνουν την ανάκτηση του συλλεγόμενου στα φίλτρα αργύρου. Σε κάποιες περιπτώσεις τα νοσοκομεία πραγματοποιούν απ' ευθείας συμφωνίες με τις ανωτέρω ιδιωτικές εταιρίες, καταβάλλοντας σε αυτές ένα οικονομικό τίμημα για την αγορά καινούριων δοχείων-φίλτρων που απαιτούνται προς αντικατάσταση των κορεσμένων.

Από την έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη δεν κατέστη εφικτό να διαπιστωθεί, εάν από την ανάκτηση του συλλεγόμενου αργύρου, μετά την αντίστοιχη επεξεργασία του στα ιδιωτικά εργαστήρια, εξακολουθεί να υπάρχει οικονομικό όφελος για τα νοσοκομεία και τον ΟΔΔΥ, ο οποίος εμπλέκεται πλέον μόνο στην οικονομική διαχείριση του ανακτημένου πλέον καθαρού αργύρου από τα υγρά απόβλητα επεξεργασίας των ακτινογραφικών φιλμ. Κάποιες πληροφορίες που ήλθαν εις γνώση μας, όμως, αναφέρουν ότι κατά το χρονικό διάστημα που ο ΟΔΔΥ δεν διαμεσολαβεί πλέον ανάμεσα στις υγειονομικές μονάδες και τις ιδιωτικές εταιρίες έχει μειωθεί κατά πολύ το οικονομικό όφελος από την ανάκτηση του αργύρου τόσο για τον ίδιο τον ΟΔΔΥ όσο και για τις υγειονομικές μονάδες. Συνεπώς, εκφράζονται, κατ' αρχήν, επιφυλάξεις ως προς το εάν κάθε νοσοκομείο της χώρας (από το μεγαλύτερο νοσοκομείο της πρωτεύουσας ως το τελευταίο Κέντρο Υγείας της περιφέρειας) είναι σε θέση να παρακολουθεί τη διαδικασία ανάκτησης αργύρου και να εισπράττει το αναλογούν οικονομικό όφελος ή τον αντίστοιχο ανακτώμενο καθαρό άργυρο από τις ιδιωτικές εταιρίες.

Προτείνεται να υπάρξει παρακολούθηση και αξιολόγηση της νέας αυτής πρακτικής από πλευράς Υπουργείων Υγείας και Οικονομικών. Ανάλογα με τα αποτελέσματα θα πρέπει ενδεχομένως η διαδικασία αυτή να τεθεί υπό την επίβλεψη κάποιου άλλου δημόσιου φορέα, εάν όχι του ΟΔΔΥ (ο ΟΔΔΥ δεν έχει άδεια διαχείρισης τοξικών αποβλήτων και έχει εκφράσει τις επιφυλάξεις του ως προς τη διατήρηση της παλιάς διαδικασίας διαχείρισης αποβλήτων ακτινολογικών εργαστηρίων).

Β. Από τη μακροσκοπική παρατήρηση του επεξεργασμένου υγρού από τα παραπάνω αναφερόμενα δοχεία-φίλτρα συγκράτησης αργύρου (το οποίο υπερχειλίζει στην αποχέτευση), προκύπτει ότι πρόκειται για ένα σκούρο, δύσοσμο υγρό με σημαντικές ποσότητες στερεών. Από τα αντίστοιχα νοσοκομεία ζητήθηκαν τα τεχνικά φυλλάδια των φίλτρων. Στα φυλλάδια αυτά, δυστυχώς, δεν αναφέρονται τεχνικές πληροφορίες για την επεξεργασία-συγκράτηση του αργύρου, παρά μόνο η απλή επισήμανση ότι μέσω των φίλτρων επιτυγχάνονται υψηλά ποσοστά συγκράτησης του παραπάνω βαρέως μετάλλου.

Από τη διερεύνηση της υπόθεσης προέκυψε ότι: α. οι υγειονομικές μονάδες της χώρας δεν έχουν καταθέσει στους αρμόδιους φορείς (Υπουργείο Υγείας, ΥΠΕΧΩΔΕ και ΕΥΔΑΠ) μελέτες επεξεργασίας των παραπάνω αποβλήτων· β. δεν είναι, κατά συνέπεια, εγκεκριμένα από τους παραπάνω φορείς τα εν λόγω εγκατεστημένα φίλτρα-δοχεία, και γ. δεν έχουν ποτέ κατατεθεί στους παραπάνω φορείς χημικές αναλύσεις από τα επεξεργασμένα, στα φίλτρα αυτά, απόβλητα, ώστε να διαπιστωθεί αν πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές διάθεσης.

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω διαδικασίες προβλέπονται για υγρά απόβλητα που προέρχονται από βιομηχανίες (βλ. ανάλογα με τον αποδέκτη των επεξεργασμένων αποβλήτων ΥΓ179182/656/2-7-79 ΦΕΚ 582 Β, Ε1Β 221/65 ΦΕΚ138 Β κλπ) αλλά δεν προβλέπονται για τα ομοειδή τους, ως προς τα βαρέα μέταλλα, υγρά απόβλητα από Υγειονομικές Μονάδες.

Προτείνεται, να ρυθμιστεί κατάλληλα το νομοθετικό πλαίσιο και να δοθούν εντολές στις υγειονομικές μονάδες για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν και για τις βιομηχανίες (κατάθεση και έγκριση μελετών επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων, εκπόνηση χημικών αναλύσεων κ.λπ.) δεδομένης και της τοξικότητας του αργύρου.

Όσον αφορά τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για τις οποίες δεν χρειάζεται νομοθετική ρύθμιση (καθότι η σύνταξή και έγκρισή τους προβλέπεται και για Υγειονομικές Μονάδες, βλ. ΚΥΑ Η.Π.: 15393/2332/02 ΦΕΚ Β 1022/5-8-02), **προτείνεται** να υπάρχει σχετική αξιολόγηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων από ακτινολογικά εργαστήρια και αντίστοιχη πρόβλεψη στις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων που θα εκδοθούν ή θα ανανεωθούν στο μέλλον.

4.8 ΠΕΠΑΛΑΙΩΜΕΝΟΙ, ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ Ή ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΙΒΑΝΟΙ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ.

Υπάρχουν νοσοκομεία τα οποία διαθέτουν πεπαλαιωμένους (εκτός προδιαγραφών της ΚΥΑ) ή ακόμη και εγκατεστημένους χωρίς άδεια λειτουργίας κλιβάνους αποτέφρωσης.

Σε αρκετές περιπτώσεις οι κλιβανοί αποτεφρώνουν όλες τις κατηγορίες ΕΙΑ με ελλοχεύοντες κινδύνους για τη δημόσια υγεία από την έκλυση αερίων ατελούς καύσης (φουράνια, διοξίνες κ.λπ.).

Στην περίπτωση του Νοσοκομείου Ρεθύμνου διεκόπη η λειτουργία του κλιβάνου αποτέφρωσης. Βασικός λόγος της διακοπής ήταν ότι το νοσοκομείο βρίσκεται μέσα σε κατοικημένη περιοχή και είχαν εκδηλωθεί σοβαρές αντιδράσεις από τους κατοίκους. Δεν ισχύει απαραίτητα το ίδιο για άλλα νοσοκομεία της χώρας, τα οποία βρίσκονται μακριά από κατοικημένες περιοχές και ενδεχομένως δεν συναντούν την ίδια ένταση αντιδράσεων. Πλην όμως, το πρόβλημα παραμένει για τους ασθενείς, επισκέπτες και εργαζόμενους των νοσοκομείων.

Προτείνεται η λήψη μέτρων από το Υπουργείο Υγείας και από και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθώς και από το ΥΠΕΧΩΔΕ για τα νοσοκομεία όπου λειτουργούν κλιβανοί χωρίς άδεια λειτουργίας, καθώς συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Η λήψη των προβλεπομένων κατά νόμο ένδικων μέτρων (π.χ. μηνύσεις από Διευθύνσεις Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής Νομαρχιών), υπό προϋποθέσεις, δεν θα πρέπει να αποκλείεται.

4.9 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ Ή ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Προτείνεται η εκπόνηση τεχνικοοικονομικών μελετών σε νομαρχιακό ή περιφερειακό επίπεδο, στις οποίες θα εξεταστεί το ενδεχόμενο κατασκευής κεντρικών μονάδων επεξεργασίας ΕΙΑ ανά νομό, περιφέρεια ή νοσοκομείο (εφόσον το νοσοκομείο εξυπηρετεί ένα συγκεκριμένο, ελάχιστο, καθορισμένο αριθμό κλινών).

Θα μπορούσε ενδεχομένως να επιλεγεί η λύση της κατασκευής μίας μονάδας αποστείρωσης ΕΙΑ-ΜΧ εντός ή πλησίον της μεγαλύτερης υγειονομικής μονάδας νομού ή περιφέρειας (όπου θα υπήρχε και το πλεονέκτημα της ύπαρξης και τεχνικού προσωπικού χρήσιμου για τη λειτουργία και συντήρησή τους).

Τα ΕΙΑ-MTX, τα οποία αποτελούν και το μικρότερο ποσοστό των ΕΙΑ (περίπου 5% κατά βάρος), θα μπορούσαν να οδηγούνται στον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ (σε περίπτωση που εκδοθεί στο μέλλον σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, καθώς προς το παρόν κάτι τέτοιο δεν επιτρέπεται) ή σε νέο που θα κατασκευαστεί στη Βόρειο Ελλάδα όπου υποδειχθεί από τις προτεινόμενες τεχνικοοικονομικές μελέτες.

Η παραπάνω πρόταση του Συνηγόρου του Πολίτη, την οποία απευθύνει στις ΔΥΠΕ, στηρίζεται στα εξής δεδομένα:

α. το κόστος διαχείρισης των ΕΙΑ-ΜΧ με τη μέθοδο της αποστείρωσης είναι, τουλάχιστον μέχρι στιγμής, κατά πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο κόστος για την αποτέφρωση (παρά το γεγονός ότι αν αυξάνονταν οι ποσότητες των ΕΙΑ-ΜΧ που θα οδηγούνταν στον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ θα μειωνόταν το κόστος αποτέφρωσης ανά μονάδα βάρους νοσοκομειακών αποβλήτων) και

β. Όπως φαίνεται, σε κάποιες περιπτώσεις, οδηγούνται στην πράξη μεγαλύτερες ποσότητες ΕΙΑ-ΜΧ για επεξεργασία από ό,τι διεθνώς, καθώς, όπως αναφέρθηκε, απορρίπτονται ασκόπως και ΙΑ-ΑΧ, αυξάνοντας έτσι ακόμη περισσότερο το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων αυτών.

Σημειώνεται εδώ, ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, ως εκ της αποστολής του, που είναι ο έλεγχος νομιμότητας -και στην προκειμένη περίπτωση της τήρησης της ΚΥΑ Η.Π. 37591/2031/2003 – είναι υποχρεωμένος να θεωρήσει ότι η αποστείρωση και η αποτέφρωση ΕΙΑ-ΜΧ είναι εξ ίσου αποδεκτές μέθοδοι, καθώς αυτό προβλέπεται στην οικεία ΚΥΑ. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να διατυπώσει άποψη επί κρίσεων που έχουν διατυπωθεί από εμπλεκόμενους φορείς, περί της αποτελεσματικότητας της μίας ή της άλλης μεθόδου.

4.10 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ (ΕΣΔΚΝΑ)

Στον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ δεν οδηγούνται μόνο ΕΙΑ-ΜΧ αλλά και ΕΙΑ-MTX, τουλάχιστον από κάποια νοσοκομεία (όπως

αναφέρεται ρητά στους οικείους Εσωτερικούς Κανονισμούς Διαχείρισης ή διατυπώνεται προφορικά σε κατ' ιδίαν συζητήσεις). Το γεγονός αυτό, όπως αναφέρθηκε, γίνεται κατά παράβαση των όρων 1 και 2 της Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ΚΥΑ οικ. 112997/8-10-97 της ανωτέρω Μονάδας Αποτέφρωσης στην οποία αναφέρεται ότι *“η εγκατάσταση θα λειτουργεί μόνο με τα μολυσματικά απόβλητα των νοσοκομείων”* και *“απαγορεύεται η καύση οποιωνδήποτε τοξικών αποβλήτων”*.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν, έχει καταρτιστεί νέα Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, σύμφωνα με την οποία προτείνεται να δέχεται ο ανωτέρω αποτεφρωτήρας και τις άλλες κατηγορίες των ΕΙΑ, ενώ εκκρεμεί η υπογραφή της εν λόγω ΚΥΑ και από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Από την τελευταία αυτοψία του Συνήγορου του Πολίτη (2-10-06) στην παραπάνω εγκατάσταση συνήχθησαν, συνοπτικά, τα εξής συμπεράσματα:

α. η εγκατάσταση δεν έχει τη δυνατότητα, υπό όλες τις συνθήκες, για επαρκή και αποτελεσματική αποθήκευση-ψύξη ποσότητας >12 τόνους την ημέρα ΕΙΑ. Σε κάθε περίπτωση **πρέπει** να προβλημάτισει σοβαρά τα αρμόδια Υπουργεία Υγείας και ΠΕΧΩΔΕ η προοπτική να δοθεί αδειοδότηση της εγκατάστασης για 30 τόνους την ημέρα (δυναμικότητα η οποία προβλέπεται στην υπό υπογραφή σχετική ΚΥΑ νέας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της Μονάδας Αποτέφρωσης), χωρίς, τουλάχιστον, προηγούμενη αύξηση των αποθηκευτικών χώρων.

β. σύμφωνα με την υφιστάμενη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της Μονάδας Αποτέφρωσης, προβλέπεται να γίνονται μετρήσεις αερίων ρύπων εντός της Μονάδας (κάποιες από αυτές συνεχείς και κάποιες ανά τακτά χρονικά διαστήματα) και να τίθενται στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών τα αποτελέσματα των μετρήσεων, διαδικασία η οποία ήδη λαμβάνει χώρα. Μετά από έρευνα του Συνηγόρου του Πολίτη προέκυψε ότι δεν υπάρχει στη χώρα, εν λειτουργία, δημόσιο κινητό εργαστήριο, το οποίο να μπορεί να πραγματοποιεί ελέγχους και μετρήσεις αερίων ρύπων. Έτσι, δεν είναι δυνατόν να επαληθευθούν οι μετρήσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται στον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ αλλά και σε όλες τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης της χώρας. Κινητές μονάδες μέτρησης (και συνεπώς και ελέγχου μετρήσεων) αερίων ρύπων υπάρχουν σε κάποια πανεπιστημιακά ιδρύματα και σε ιδιωτικές πιστοποιημένες εταιρίες και οι μετρήσεις αυτές θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν επ' αμοιβή.

Προτείνεται, σε κάθε περίπτωση η πραγματοποίηση εξωτερικών ελέγχων και μετρήσεων των ρύπων στα απαγόμενα αέρια καύσης του

Κεντρικού Αποτεφρωτήρα, ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Οι μετρήσεις αυτές θα πραγματοποιούνται παρουσία των αρμοδίων δημοσίων ελεγκτικών μηχανισμών (ΥΠΕΔΩΔΕ, Υπουργείο Υγείας, Νομαρχία) είτε μέσω κινητής μονάδας μέτρησης που θα πρέπει να προμηθευθεί το δημόσιο είτε - εάν η προηγούμενη πρόταση δεν είναι τεχνικοοικονομικά συμφέρουσα- με τη βοήθεια πιστοποιημένων κινητών εργαστηρίων.

γ. όπως αναφέρθηκε ήδη, δεν είναι γνωστό στην ιδιωτική εταιρία λειτουργίας της Μονάδας Αποτέφρωσης, και κατά συνέπεια στον ΕΣΔΚΝΑ, ούτε, επίσης, στα Υπουργεία Υγείας και ΠΕΧΩΔΕ και στις Υγειονομικές Μονάδες οι οποίες τα παράγουν, εάν στην εγκατάσταση οδηγούνται προς αποτέφρωση ΕΙΑ που περιέχουν >1% αλογονούχων οργανικών ουσιών, εκφρασμένων σε χλώριο. Σύμφωνα με το Παράρτημα 2 του Πίνακα 4 του άρθρου 17 της ΚΥΑ, στην περίπτωση που ισχύει το παραπάνω ποσοστό, η θερμοκρασία καύσης πρέπει να αυξάνεται στους 1100° C επί δύο δευτερόλεπτα τουλάχιστον, προκειμένου να μην απάγονται από την εγκατάσταση, στο περιβάλλον, παραπροϊόντα καύσης επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία (π.χ. διοξίνες). Σήμερα, η θερμοκρασία αυτή στη Μονάδα Αποτέφρωσης δεν υπερβαίνει τους 880-920° C και σύμφωνα με την ιδιωτική εταιρία, η συγκεκριμένη Μονάδα Αποτέφρωσης δεν μπορεί να αποτεφρώσει σε θερμοκρασία 1100° C. Δεδομένης της πλήρους απουσίας μέτρησης του ποσοστού αλογονούχων οργανικών ουσιών στα ΕΙΑ, σε όλα τα στάδια διαχείρισης των αποβλήτων αυτών, θα έπρεπε με βάση τις κοινοτικές αρχές της πρόληψης και προφύλαξης^{4,5} να έχει κατασκευαστεί και να λειτουργεί Μονάδα Αποτέφρωσης με θερμοκρασία καύσης στους 1100° C επί δύο δευτερόλεπτα τουλάχιστον και όχι η υφιστάμενη εγκατάσταση.

⁴ Άρθρο 174, παρ. 2 Συνθήκης του Μάαστριχτ: *“Η πολιτική της Κοινότητας στον Τομέα του Περιβάλλοντος αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας και λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της Κοινότητας. Στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος κατά προτεραιότητα στην πηγή ...”*

⁵ Ι.Καράκωστας, Περιβάλλον και Δίκαιο, εκδ. Σάκκουλα, 2006, σελ.38-43: *“Η αρχή της προφύλαξης απαιτεί και επιβάλλει οργανωμένη επέμβαση με υποχρέωση λήψης θετικών μέτρων που συνίστανται στη ρυθμιστική παρέμβαση και εκπόνηση συγκεκριμένων έργων που μπορούν να αποτρέψουν οικολογικές καταστροφές ή τη βαθμιαία υποβάθμιση του περιβάλλοντος”*. Για την αρχή της προφύλαξης βλ. επίσης, Ειδική Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για τις Κεραίες Κινητής Τηλεφωνίας.

Προτείνεται η εγκατάσταση, σε σημεία που θα προτείνουν οι αρμόδιες αρχές, κατάλληλου μηχανισμού ή συστήματος ελέγχου του παραπάνω ποσοστού αλογονούχων οργανικών ουσιών στα ΕΙΑ. Η απουσία τέτοιου μηχανισμού ή συστήματος ελέγχου εγκυμονεί, εν δυνάμει κινδύνους για την δημόσια υγεία.

δ. **Προτείνεται**, τέλος, η λήψη μέτρων από τον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ, ώστε να είναι ορθός ο τρόπος διαχείρισης των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από τη λειτουργία του. Σε αντίθετη περίπτωση **προτείνεται** η επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 28, 29 και 30 του ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160 Α΄).

5. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

5.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΕΙΑ)

Προτείνεται η επίσπευση της διαδικασίας ολοκλήρωσης των Εσωτερικών Κανονισμών Διαχείρισης ΕΙΑ στις υγειονομικές μονάδες (ΥΜ) που δεν διαθέτουν.

5.2 ΣΕ ΜΕΡΙΚΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΙΑ-ΜΧ ΑΝΑ ΚΛΙΝΗ ΑΠΟ Ο,ΤΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

Προτείνεται η εκπαίδευση του προσωπικού των ΥΜ στον ορθό διαχωρισμό αποβλήτων και η δειγματοληπτική, περιοδική έρευνα των συλλεγέντων ΕΙΑ, από άτομα επιφορτισμένα με τη συγκεκριμένη εργασία, εντός των ΥΜ, με σκοπό να γίνονται οι αντίστοιχες συστάσεις.

5.3 ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ-ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΕΙΑ

Προτείνεται να αξιολογηθεί από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ποια είναι η τεχνικά αποδεκτή και ταυτόχρονα πλέον οικονομική λύση συλλογής-υποδοχής ΕΙΑ (πλαστικές σακούλες, χαρτοκιβώτια κ.λπ.) και να δοθούν σχετικές οδηγίες εφαρμογής στις ΥΜ.

5.4 ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΩΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΙΑ

Προτείνεται η περαιτέρω αναζήτηση από τις ΥΜ, χώρων που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την προσωρινή αποθήκευση ΕΙΑ, όπου αυτό είναι εφικτό.

Προτείνεται, για όσες ΥΜ δεν διαθέτουν ψυκτικούς θαλάμους προσωρινής αποθήκευσης ΕΙΑ μέχρι την τελική επεξεργασία τους, η σχετική πρόβλεψη στον προϋπολογισμό τους, προκειμένου να προβούν στην αντίστοιχη προμήθεια.

5.5 ΕΛΛΕΙΨΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΜΟΛΥΣΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Προτείνεται να εξετασθεί από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εάν συντρέχουν κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία και κυρίως για την υγεία των συντηρητών των αποχετευτικών δικτύων (εντός και γύρω από τα νοσοκομεία που δεν διαθέτουν λειτουργούσες εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών μολυσματικών αποβλήτων), κατά την άσκηση της εργασίας τους. Σε περίπτωση που συντρέχουν τέτοιοι κίνδυνοι, πρέπει να δοθούν οδηγίες για την κατασκευή σχετικών εγκαταστάσεων, όπου δεν υπάρχουν, και για τη λειτουργία τους όπου υπάρχουν. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται κίνδυνος, πρέπει να επανεξετασθεί η σχετική διάταξη στην ΚΥΑ, με βάση την οποία για τα *‘κόπρανα και τα ούρα στην περίπτωση συγκεκριμένου ασθενούς, στον οποίο έχει αναγνωρισθεί κλινικά από τον θεράποντα ιατρό μία νόσος που μπορεί να μεταδοθεί με αυτά τα απεκκρίματα’* θα πρέπει να υπάρχει ειδική επεξεργασία για εξάλειψη του μικροβιακού τους φορτίου.

5.6 ΥΠΕΡΠΛΗΡΕΙΣ, ΑΝΟΙΧΤΟΙ ΚΑΔΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΕΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Προτείνεται να ληφθούν αυστηρότερα μέτρα τήρησης της νομοθεσίας με στόχο τη ασφαλέστερη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας.

5.7 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΑΡΓΥΡΟΥ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Προτείνεται να υπάρξει παρακολούθηση και αξιολόγηση (της διαχείρισης των παραπάνω υγρών αποβλήτων) από πλευράς Υπουργείων

Υγείας και Οικονομικών. Ανάλογα με τα αποτελέσματα, πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο, η διαχείριση αυτή να τεθεί υπό την επίβλεψη κάποιου δημόσιου φορέα, ίσως όχι του ΟΔΔΥ, δεδομένου ότι ο ΟΔΔΥ δεν έχει άδεια διαχείρισης τοξικών αποβλήτων και έχει εκφράσει τις επιφυλάξεις του ως προς τη διατήρηση της παλαιότερης διαδικασίας διαχείρισης αποβλήτων ακτινολογικών εργαστηρίων.

Προτείνεται, να ρυθμιστεί κατάλληλα το νομοθετικό πλαίσιο και να δοθούν εντολές στις υγειονομικές μονάδες για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν και για τις βιομηχανίες (κατάθεση και έγκριση μελετών επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων, εκπόνηση χημικών αναλύσεων κ.λπ.) δεδομένης και της τοξικότητας του αργύρου.

Όσον αφορά τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, για τις οποίες δεν χρειάζεται νομοθετική ρύθμιση (καθότι η σύνταξή και έγκρισή τους προβλέπεται και για Υγειονομικές Μονάδες, βλ. ΚΥΑ Η.Π.: 15393/2332/02 ΦΕΚ Β 1022/5-8-02), **προτείνεται** να υπάρχει σχετική αξιολόγηση των εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων από ακτινολογικά εργαστήρια και αντίστοιχη πρόβλεψη στις Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων που θα εκδοθούν ή θα ανανεωθούν στο μέλλον.

**5.8 ΠΕΠΑΛΑΙΩΜΕΝΟΙ, ΕΚΤΟΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ Ή ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ
ΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟΙ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΛΙΒΑΝΟΙ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ
ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ.**

Προτείνεται η λήψη μέτρων από το Υπουργείο Υγείας και το ΥΠΕΧΩΔΕ για τα νοσοκομεία όπου λειτουργούν κλίβανοι χωρίς άδεια λειτουργίας, καθώς συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Η λήψη των προβλεπομένων κατά νόμο ένδικων μέτρων (π.χ. μηνύσεις από Διευθύνσεις Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής Νομαρχιών), υπό προϋποθέσεις, δεν θα πρέπει να αποκλείεται.

5.9 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΑ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΝΟΜΟΥ Ή ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Προτείνεται η εκπόνηση τεχνικοοικονομικών μελετών σε νομαρχιακό ή περιφερειακό επίπεδο, στις οποίες θα εξεταστεί το ενδεχόμενο κατασκευής κεντρικών μονάδων επεξεργασίας ΕΙΑ ανά νομό, περιφέρεια ή νοσοκομείο (εφόσον το νοσοκομείο εξυπηρετεί ένα συγκεκριμένο, ελάχιστο, καθορισμένο αριθμό κλινών).

5.10 ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΕΣΔΚΝΑ

Η παραπάνω εγκατάσταση δεν έχει τη δυνατότητα, υπό όλες τις συνθήκες, για επαρκή και αποτελεσματική αποθήκευση-ψύξη ποσότητας >12 τόνους την ημέρα ΕΙΑ. **Προτείνεται** στα αρμόδια Υπουργεία Υγείας και ΠΕΧΩΔΕ να εξετάσουν σοβαρά εάν θα πρέπει να δοθεί αδειοδότηση της εγκατάστασης για επεξεργασία 30 τόνων την ημέρα (δυναμικότητα η οποία προβλέπεται στην υπό υπογραφή σχετική ΚΥΑ νέας Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της Μονάδας Αποτέφρωσης), χωρίς προηγούμενη αύξηση των αποθηκευτικών - ψυκτικών χώρων του αποτεφρωτήρα.

Προτείνεται, η πραγματοποίηση εξωτερικών ελέγχων και μετρήσεων των ρύπων στα απαγόμενα αέρια καύσης του Κεντρικού Αποτεφρωτήρα, ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Οι μετρήσεις πρέπει να πραγματοποιούνται παρουσία των αρμοδίων δημοσίων ελεγκτικών μηχανισμών (ΥΠΕΔΩΔΕ, Υπουργείο Υγείας, Νομαρχία) είτε μέσω κινητής μονάδας μέτρησης που θα πρέπει να προμηθευθεί το Δημόσιο είτε - εάν η προηγούμενη πρόταση δεν είναι τεχνικοοικονομικά συμφέρουσα- με τη βοήθεια πιστοποιημένων κινητών εργαστηρίων.

Προτείνεται η εγκατάσταση κατάλληλου μηχανισμού ή συστήματος ελέγχου του ποσοστού αλογονούχων οργανικών ουσιών (εκφρασμένων σε χλώριο), στα ΕΙΑ σε σημεία που θα προτείνουν οι αρμόδιες αρχές (όχι απαραίτητα εντός του Κεντρικού Αποτεφρωτήρα). Επισημαίνεται ότι η έλλειψη μέτρησης του παραπάνω ποσοστού, όχι μόνο δεν είναι σύνομη αλλά, εν δυνάμει, εγκυμονεί κινδύνους για την δημόσια υγεία.

Προτείνεται η λήψη μέτρων από τον Κεντρικό Αποτεφρωτήρα του ΕΣΔΚΝΑ, έτσι ώστε να είναι ορθός ο τρόπος διαχείρισης των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από τη λειτουργία του. Σε αντίθετη περίπτωση προτείνεται η επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 28, 29 και 30 του ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160 Α΄).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΥΑ Η.Π.37591/2031

02014190110030016

19797

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1419

1 Οκτωβρίου 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Μέτρα και όροι για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες. 1
Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού 2

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αριθ. Η.Π.37591/2031 (1)
Μέτρα και όροι για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ -
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ -
ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ -
ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 12 (παρ. 1, 2, 3, 5 και 6), 28, 29, 30 και 31 (παρ. 1) του Ν. 1650/1986 (Α' 160) «Για την προστασία του Περιβάλλοντος» όπως το άρθρο 30 τροποποιήθηκε με το άρθρο 98 (παρ. 12) του Ν. 1892/1990 «για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101) και στη συνέχεια η παράγραφος 1 του ίδιου άρθρου τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 3010/2002 (Α' 91).
2. Τις διατάξεις του Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.λπ.» (Α' 91) και ειδικότερα τα άρθρα 1, 2, 3, 4 και 6 αυτού.
3. Τις διατάξεις του Ν. 2939/2001 «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και προϊόντων - ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις» (Α' 179).
4. Τις διατάξεις των άρθρων 23 (παρ. 1) και 24 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) και των άρθρων 9 και 13 του Π.Δ/τος 473/1985 «Καθορι-

σμός και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων» (Α' 157).

5. Τις διατάξεις του Ν. 2218/1994 «Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια κ.λπ.» (Α' 90) όπως συμπληρώθηκε με το Ν. 2240/16.9.94 «Συμπλήρωση διατάξεων για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Α' 153).

6. Τις διατάξεις του Ν. 2516/1997 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας βιομηχανικών εγκαταστάσεων» (Α' 159).

7. Τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης 69728/824/96 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων» (Β' 358).

8. Τις διατάξεις της 19396/1546/97 κοινής υπουργικής απόφασης «Μέτρα και όροι για την διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων» (Β' 604).

9. Τις διατάξεις της 113944/97 κοινής υπουργικής απόφασης «Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων» (γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των στερεών αποβλήτων) (Β' 1016), όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης οικ. 14312/1302/00 «Συμπλήρωση και εξειδίκευση της 113944/97 κοινής υπουργικής απόφασης» (Β' 723).

10. Τις διατάξεις της 114218/97 κοινής υπουργικής απόφασης «Κατάρτιση πλαισίου προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων» (Β' 1016).

11. Την Η.Π.15393/2332/2002 κοινή υπουργική απόφαση «Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις οδηγίες 97/11 και 96/61/ΕΕ κ.λπ.» (Β' 1022).

12. Την 25535/3281/2002 κοινή υπουργική απόφαση «Εγκριση Περιβαλλοντικών Όρων από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας των έργων και δραστηριοτήτων που κατατάσσονται στην υποκατηγορία 2 της Α' Κατηγορίας κ.λπ.» (Β' 1463).

13. Τις διατάξεις της 11014/703/Φ.104/2003 κοινής υπουργικής απόφασης «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και αξιολόγησης (ΠΠΕΑ) και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 1650/86 (Α' 160) όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3010/2002 κ.λπ.» (Β' 332).

14. Τις διατάξεις της 59388/3363/88 κοινής υπουργικής απόφασης «Τρόπος, όργανα και διαδικασία επιβολής και είσπραξης των διοικητικών προστίμων του άρθρου 30 του Ν. 1650/96» (Β' 638).

15. Τις διατάξεις της 2487/455/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Μέτρα και όροι για την πρόληψη και τον περιορισμό της ρύπανσης του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση επικίνδυνων αποβλήτων» (Β' 196).

16. Τις διατάξεις του ΠΔ 517/1991 (Α' 202) «Τεχνικές προδιαγραφές, απαραίτητος ιατρικός εξοπλισμός, διάκριση και σύνθεση προσωπικού και συμπλήρωση του 247/91 Π.Δ. (όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για την ίδρυση, λειτουργία και μεταβίβαση ιδιωτικών κλινικών)».

17. Τις διατάξεις του Π.Δ. 235/2000 (Α' 199) Ειδικές ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό και την λειτουργία ιδιωτικών κλινικών, που υπάγονται στις διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 2345/95 «Οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής πρόνοιας και άλλες διατάξεις» (Α' 213).

18. Την 29407/3508/2002 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων» (Β' 1572).

19. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/76/ΕΚ του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2000 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 332/28.12.2000) για την αποτέφρωση των αποβλήτων.

20. Τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» (Α' 137) όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Α' 154) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 (παρ. 2α) του Ν. 2469/1997 (Α' 38).

21. Τα προβλεπόμενα στα πρότυπα του ΕΛΟΤ σειρά 866/97 «Βιολογικά συστήματα για τον έλεγχο αποστειρωτών και διαδικασιών αποστείρωσης».

22. Τα προβλεπόμενα στο πρότυπο του ΕΛΟΤ 12347/98 «Βιοτεχνολογία - Κριτήρια απόδοσης για αποστειρωτές ατμού και αυτόκαυστα».

23. Τα προβλεπόμενα στο πρότυπο του ΕΛΟΤ 12128/98 «Βιοτεχνολογία - Εργαστήρια για έρευνα, ανάπτυξη και αναλύσεις - Επίπεδα ασφάλειας μικροβιολογικών εργαστηρίων, περιοχές κινδύνου, κατασκευαστικές και φυσικές απαιτήσεις ασφαλείας».

24. Τα προβλεπόμενα στο πρότυπο του ΕΛΟΤ 12740/00 «Βιοτεχνολογία - Εργαστήρια για έρευνα, ανάπτυξη και αναλύσεις - Καθοδήγηση για διαχείριση, απενεργοποίηση και έλεγχο αποβλήτων».

25. Τις αποφάσεις 2001/118/ΕΚ της Επιτροπής της 16ης Ιανουαρίου 2001 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και 2001/573/ΕΚ της Επιτροπής της 23ης Ιουλίου 2001 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την τροποποίηση της απόφασης 2000/532/ΕΚ.

26. Τη ΔΙΔΚ/Φ1/22875/31.10.2001 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημ.Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Β' 1480).

27. Την 3418/8.7.2002 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Υγείας και Πρόνοιας» (Β' 861).

28. Τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 4 και 5 του Ν. 998/1979 «Περί προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων» (ΦΕΚ Α' 289).

29. Τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 2β του Ν.

1734/1987 «Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς και θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις», αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΑ
Άρθρο 1
Σκοπός

1. Με την παρούσα Απόφαση αποσκοπείται ο καθορισμός μέτρων, όρων, και διαδικασιών για τη Διαχείριση των Ιατρικών Αποβλήτων κατά τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η δημόσια υγεία και το περιβάλλον καθώς και ο αποτελεσματικός έλεγχος της διαχείρισης των αποβλήτων αυτών.

2. Ειδικότερα για τη διαχείριση των Ιατρικών Αποβλήτων λαμβάνονται μέτρα για την πρόληψη και μείωση της παραγωγής τους, για τον περιορισμό της επικινδυνότητάς τους, την κατά προτεραιότητα επαναχρησιμοποίησή τους, την ανακύκλωση και ανάκτησή τους καθώς και για τη βελτιστοποίηση της συλλογής, μεταφοράς και τελικής διάθεσής τους ώστε

α) να μην δημιουργούνται κίνδυνοι για τον άνθρωπο, τα νερά, τον αέρα, το έδαφος, τη χλωρίδα και πανίδα

β) να μην προκαλούνται οχλήσεις από το θόρυβο ή τις οσμές

γ) να μην προκαλείται βλάβη στο τοπίο και σε περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο οικολογικό, πολιτιστικό, αισθητικό ενδιαφέρον (προστατευόμενες φυσικές περιοχές, δάση, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλους, πολιτιστικά μνημεία κ.λπ.)

Άρθρο 2
Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσης νοούνται ως:

1. Ιατρικά Απόβλητα (ΙΑ): Τα απόβλητα που παράγονται από Υγειονομικές Μονάδες και αναφέρονται στον κατάλογο αποβλήτων του Παραρτήματος της Απόφασης 2001/118/ΕΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 2001 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕL 47/2001)

Τα Ι.Α. περιλαμβάνουν τις παρακάτω κατηγορίες:

α) Ιατρικά Απόβλητα Αστικού Χαρακτήρα (ΙΑ - ΑΧ) που προσομοιάζουν με τα οικιακά απορρίμματα (Πίνακας 1, του Παραρτήματος 1 της παρούσας)

β) Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα (ΕΙΑ)

β.1) αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα απόβλητα (ΕΙΑ-MX) (Πίνακας 2, του Παραρτήματος 1 της παρούσας)

β.2) απόβλητα που έχουν ταυτόχρονα μολυσματικό και τοξικό χαρακτήρα (ΕΙΑ-MTX) (Πίνακας 3, του Παραρτήματος 1 της παρούσας)

β.3) απόβλητα αμιγώς τοξικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-TX) (Πίνακας 4, του Παραρτήματος 1 της παρούσας)

γ. Άλλα Ιατρικά Απόβλητα (ΑΙΑ): Ραδιενεργά, μπαταρίες, συσκευασίες με αέρια υπό πίεση, κ.ά.

2. Διαχείριση Ιατρικών Αποβλήτων (ΔΙΑ): Οι εργασίες που αποσκοπούν στο να καταστήσουν τα ΙΑ αβλαβή για τη Δημόσια Υγεία και το περιβάλλον και αναφέρονται στη συλλογή, μεταφορά, προσωρινή αποθήκευση, επεξεργασία, τελική διάθεσή τους συμπεριλαμβανομένης της εμποτείας των εργασιών αυτών.

3. Συλλογή: Ο διαχωρισμός, η συγκέντρωση, και η τοποθέτηση των ΙΑ σε κατάλληλη συσκευασία, στους χώρους που παράγονται, (σημεία συλλογής).

4. Μεταφορά: Οι εργασίες μεταφοράς των ΙΑ από τους χώρους της παραγωγής (σημεία συλλογής) σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας και τελικής διάθεσής τους.

5. Προσωρινή αποθήκευση: Η αποθήκευση των κατάλληλα συσκευασμένων ΙΑ σε ειδικά σχεδιασμένο χώρο αποθήκευσης, μέχρι να πραγματοποιηθεί η μεταφορά τους σε εγκεκριμένη εγκατάσταση επεξεργασίας ή τελικής διάθεσης.

6. Επεξεργασία: Η εφαρμογή ή ο συνδυασμός φυσικών, χημικών, θερμικών και βιολογικών διεργασιών που μεταβάλλουν τα χαρακτηριστικά των ΙΑ, έτσι ώστε να περιορίζεται ο όγκος τους ή οι επικίνδυνες ιδιότητές τους, να διευκολύνεται ο χειρισμός τους και να επιτυγχάνεται η ανάκτηση χρήσιμων υλικών ή ενέργειας.

7. Αποτέφρωση: Η διαδικασία ξηράς οξειδωσης των ΙΑ σε υψηλές θερμοκρασίες, που μειώνει το οργανικό και δυνατό να καεί κλάσμα των αποβλήτων, καθώς και άλλες τεχνικές θερμικής επεξεργασίας όπως η πυρόλυση, η αεριοποίηση ή η τεχνική πλάσματος.

8. Αποστείρωση: Η υγρά ή ξηρά θερμική επεξεργασία των ΕΙΑ, ώστε αυτά να εξομοιωθούν όσον αφορά στο μικροβιακό τους φορτίο με τα οικιακά απορρίμματα.

9. Τελική διάθεση: Η ελεγχόμενη απόθεση των ΙΑ ή των προϊόντων επεξεργασίας τους σε κατάλληλους γι' αυτό το σκοπό χώρους, οι οποίοι διαθέτουν την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της εκάστοτε κείμενης νομοθεσίας.

10. Κ.Ε.Μ.Α: Κέντρο Επεξεργασίας Μολυσματικών Αποβλήτων είναι η εγκεκριμένη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις εγκατάσταση επεξεργασίας των ΕΙΑ.

11. Υγειονομικές Μονάδες (ΥΜ):

- Δημόσια Θεραπευτήρια
- Δημοτικοί υγειονομικοί σταθμοί
- ΝΠΙΔ παροχής υπηρεσιών υγείας
- Ιδιωτικά Θεραπευτήρια
- Στρατιωτικά Νοσοκομεία
- Κέντρα Υγείας
- Κέντρα Αιμοδοσίας
- Διαγνωστικά και ερευνητικά εργαστήρια εμβαδού άνω των 200 m² ή με απασχολούμενο προσωπικό άνω των 5 ατόμων.
- Μικροβιολογικά εργαστήρια
- Κτηνιατρικές κλινικές μικρών και μεγάλων ζώων
- Κτηνιατρικά διαγνωστικά και ερευνητικά εργαστήρια εμβαδού άνω των 200 m² ή με απασχολούμενο προσωπικό άνω των 5 ατόμων

Άρθρο

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται για τη διαχείριση των ΙΑ των ΥΜ όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 της παρούσας απόφασης.

2. Εξαιρούνται από τις διατάξεις της παρούσας τα ΙΑ, των οποίων η διαχείριση διέπεται από άλλες ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας όπως:

- Υγρά απόβλητα προσομοιάζοντα με αστικά λύματα
- Άλλα ιατρικά απόβλητα (ΑΙΑ) όπως ραδιενεργά, συσκευασίες με αέρια υπό πίεση, μπαταρίες κ.α.

3. Στις διατάξεις της παρούσας υπάγονται οικειοθελώς και όσοι κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους παράγουν ιατρικά απόβλητα ανεξαρτήτως ποσότητας και δεν περιέχονται στο άρθρο 2 παρ. 11 της παρούσας, άλλως η διαχείριση των αποβλήτων τους διέπεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ως η διαχείριση των αποβλήτων τους διέπεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 4

Υπόχρεοι φορείς διαχείρισης

1. Υπόχρεοι φορείς διαχείρισης ΙΑ είναι οι ΥΜ ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα από την οποία προέρχονται τα ΙΑ ή τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατόπιν αναθέσεως σ' αυτά από τους υπόχρεους της διαχείρισης των ΙΑ και τα οποία έχουν σχετική άδεια σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα απόφαση.

2. Κάθε κάτοχος ΙΑ υποχρεούται:

α) Να εξασφαλίζει ο ίδιος τη συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση, αξιοποίηση, επεξεργασία ή διάθεσή τους σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης ή

β) Να παραδίδει τα απόβλητα σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, στο οποίο έχει χορηγηθεί σχετική άδεια (συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση, αξιοποίηση, επεξεργασία ή διάθεση) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΟΜΟΙΑΖΟΥΝ ΜΕ ΤΑ ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ (ΙΑ-ΑΧ)

Άρθρο 5

1. Η διαχείριση των ΙΑ - ΑΧ πραγματοποιείται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 10 της 69728/824/1996 ΚΥΑ (Β' 538).

2. Οι υποδοχείς συλλογής των αποβλήτων αυτών στις ΥΜ έχουν χρώμα μαύρο και η προσωρινή αποθήκευσή τους γίνεται σε ξεχωριστούς και σαφώς οριοθετημένους χώρους από τους χώρους προσωρινής αποθήκευσης των ΕΙΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΑ

Άρθρο 6

Συλλογή, Μεταφορά, Προσωρινή Αποθήκευση εντός ΥΜ

Α. Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης ΕΙΑ

1. Κάθε ΥΜ έχει την υποχρέωση να καταρτίζει «Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης ΕΙΑ» που θα εγκρίνεται από το αρμόδιο Περιφερειακό Σύστημα Υγείας (ΠΕΣΥ).

2. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Διαχείρισης των ΕΙΑ αναφέρεται στη λήψη συγκεκριμένων ενεργειών, μέτρων, όρων και περιορισμών συμπεριλαμβανομένου και σχεδίου έκτακτης ανάγκης και άλλων μέτρων ασφαλείας, καθώς και στα πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα και υπεύθυνα για την εποπτεία και τήρηση των εν λόγω μέτρων, όρων και περιορισμών. Τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία σε θέματα διαχείρισης ΕΙΑ. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης ΕΙΑ εξειδικεύονται κατά περίπτωση οι ρυθμίσεις των παραγράφων Β, Γ και Δ του άρθρου αυτού.

3. Είναι δυνατόν στον Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης των ΕΙΑ να εξειδικεύονται με λεπτομερέστερο τρόπο οι πίνακες του παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης.

Β. Συλλογή ΕΙΑ

1. Τα ΕΙΑ διαχωρίζονται στον τόπο παραγωγής τους ανάλογα με την επεξεργασία που πρόκειται να ακολουθήσει για τη σωστή διαχείρισή τους λαμβάνοντας υπόψη

τις απαιτήσεις για ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση ή ανάκτησή τους.

2. Τα διαχωρισμένα ΕΙΑ τοποθετούνται σε υποδοχείς κατάλληλου χρώματος ανάλογα με την επεξεργασία που πρόκειται να ακολουθήσει και ειδικότερα:

α) Τα προς αποστείρωση ΕΙΑ τοποθετούνται σε συσκευασία κίτρινου χρώματος

β) Τα προς αποτέφρωση ΕΙΑ τοποθετούνται σε συσκευασία κόκκινου χρώματος.

γ) Στην περίπτωση που η αποτεφρωτική εγκατάσταση που επεξεργάζεται απόβλητα μιας ΥΜ δεν δύναται να επεξεργαστεί ΕΙΑ που περιέχουν πάνω από 1% αλογονούχες οργανικές ουσίες, εκφρασμένες σε χλώριο, τα προς αποτέφρωση ΕΙΑ θα τοποθετούνται σε συσκευασία πράσινου χρώματος και θα οδηγούνται σε αποτεφρωτήρα ελάχιστης θερμοκρασίας 1100° C.

3. Οι υποδοχείς των ΕΙΑ πρέπει να πληρούν συγκεκριμένες απαιτήσεις και η επιλογή τους εξαρτάται από τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των αποβλήτων και τη μέθοδο διαχωρισμού τους.

Ειδικά για τα αιχμηρά ή κοφτερά απόβλητα πρέπει να χρησιμοποιείται άκαμπτη, ανθεκτική συσκευασία μιας χρήσεως.

Δεν επιτρέπεται η χρήση υποδοχών από PVC όταν τα ΕΙΑ οδηγούνται για αποτέφρωση.

4. Στη συσκευασία αναγράφεται με ευδιάκριτο και ανεξίτηλο τρόπο «Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα» και το σήμα του βιολογικού κινδύνου. Επικολλάται επίσης ετικέτα που φέρει την ημερομηνία και την προέλευση των αποβλήτων.

5. Τα ΕΙΑ πρέπει, κατά το δυνατόν, να συλλέγονται πλησίον του τόπου παραγωγής τους και να αποκλείονται οι διαδικασίες εκκένωσης και επαναλαμβανόμενης πλήρωσης του υποδοχέα.

6. Κατά τη διαδικασία της συλλογής λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης, αερίων εκπομπών, σταγονιδίων καθώς και της μετάδοσης παθογόνων μικροοργανισμών από την άμεση επαφή των χεριών ή του ιματισμού. Τα μέτρα αυτά εξειδικεύονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης των ΕΙΑ σύμφωνα με την παράγραφο Α του παρόντος άρθρου.

7. Οι παραπάνω συσκευασίες μπορούν να τοποθετούνται σε δεύτερη εξωτερική σκληρή συσκευασία, του ίδιου χρώματος, που ενδεχομένως θα μπορεί να ξαναχρησιμοποιηθεί, αφού υποστεί τη δέουσα απολύμανση σε κάθε κύκλο χρήσης και η οποία θα αναγράφει «Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα».

Οι εξωτερικές συσκευασίες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο πρέπει να έχουν κατάλληλες ιδιότητες, προκειμένου να είναι ανθεκτικές στις κρούσεις και στις καταπονήσεις που προκαλούνται κατά τη μετακίνηση και μεταφορά τους και πρέπει να έχουν χρώμα κίτρινο, κόκκινο ή πράσινο, ανάλογα με το είδος των αποβλήτων και την επεξεργασία που θα ακολουθήσει.

Γ. Μεταφορά ΕΙΑ από τους χώρους παραγωγής ως την προσωρινή αποθήκευση εντός της ΥΜ

1. Η μεταφορά των ΕΙΑ εντός της ΥΜ πρέπει να γίνεται με ειδικά μέσα που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό. Κατά τη χρήση των μέσων μεταφοράς πρέπει να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, και να λαμβάνονται τα μέτρα προστασίας που προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης ΕΙΑ της παραγράφου Α του άρθρου αυτού.

2. Για λόγους υγιεινής των χώρων της ΥΜ, απαγορεύεται, από τα μέσα μεταφοράς, η χρήση αγωγών απόρριψης (απλών ή υπό κενό).

Δ. Προσωρινή αποθήκευση

1. Η προσωρινή αποθήκευση των ΕΙΑ στις ΥΜ πρέπει να γίνεται σε χώρους, ειδικά διαμορφωμένους για το σκοπό αυτό και επαρκούς χωρητικότητας, και με συνθήκες που δεν επιτρέπουν την αλλοίωση των αποβλήτων. Στο χώρο αυτό πρέπει να υπάρχει ευκρινής σήμανση με τον όρο «Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα» και το διεθνές σύμβολο του μολυσματικού και επικινδύνου.

Οι χώροι αυτοί πρέπει τουλάχιστον:

- Να βρίσκονται σε σημεία όπου να υπάρχει δυνατότητα ευχερούς διακίνησης των οχημάτων συλλογής και μεταφοράς των ΕΙΑ.
- Να επιδέχονται ευχερή καθαρισμό, απολύμανση και οι αγωγοί απορροής να καταλήγουν στο δίκτυο αποχέτευσης της ΥΜ ή σε επαρκούς χωρητικότητας στεγανή δεξαμενή.
- Να φωτίζονται επαρκώς. Στην περίπτωση που δεν είναι ψυγεία και να αερίζονται επαρκώς.
- Να επιτρέπουν ελαχιστοποίηση της επαφής των χειριστών με ΕΙΑ και ευχερή διακίνηση των υποδοχών.
- Να μην επιτρέπουν έκθεση του κοινού ή την είσοδο σε μη εξουσιοδοτημένο προσωπικό.
- Να μην επιτρέπουν διασκορπισμό των ΕΙΑ στο περιβάλλον.
- Να διαθέτουν προληπτικά μέτρα πυρασφάλειας.

2. Για τα ΕΙΑ μολυσματικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΜΧ και ΕΙΑ-ΜΤΧ) η παραμονή/ προσωρινή αποθήκευση γίνεται σε θερμοκρασία $\leq 5^{\circ}\text{C}$, εντός της εγκατάστασης της ΥΜ και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε (5) ημερών.

Για ποσότητες όχι μεγαλύτερες των 500 λίτρων η προσωρινή αποθήκευση μπορεί να γίνει μέχρι 30 ημέρες σε θερμοκρασία $\leq 0^{\circ}\text{C}$.

3. Για τα ΕΙΑ αμιγώς τοξικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΤΧ), η προσωρινή αποθήκευση γίνεται εντός της εγκατάστασης της ΥΜ και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο (2) ετών. Κατά την προσωρινή αποθήκευση των ΕΙΑ-ΤΧ θα πρέπει να τηρούνται όλα τα μέτρα ασφαλείας που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για τα επικίνδυνα απόβλητα.

4. Μέσα στην Υ.Μ. στον χώρο προσωρινής αποθήκευσης, τα ΕΙΑ θα πρέπει να είναι τοποθετημένα και σε δεύτερο υποδοχέα, του ίδιου χρώματος με τον αρχικό υποδοχέα, πλήρους στεγανότητας, ώστε να αποτρέπονται τυχόν διαφυγές υγρών.

Ε. Μεταφορά ΕΙΑ από την προσωρινή αποθήκευση στην εγκατάσταση επεξεργασίας εντός της ΥΜ

1. Στην περίπτωση που η επεξεργασία των ΕΙΑ πρόκειται να πραγματοποιηθεί εντός της ΥΜ τότε, από τον χώρο προσωρινής αποθήκευσης τα ΕΙΑ με ειδικό μέσο μεταφοράς, που φέρει ειδική σήμανση, οδηγούνται προς επεξεργασία σε κατάλληλη προς τούτο εγκατάσταση εντός της ΥΜ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 ανάλογα με το είδος των προς επεξεργασία ΕΙΑ.

2. Κατά την μεταφορά τους προς επεξεργασία εντός της ΥΜ, τα ΕΙΑ συνοδεύονται από έγγραφο έντυπο αναγνώρισης. Το έγγραφο αυτό τυπώνεται εις τετραπλούν, ένα διατηρεί ο υπεύθυνος της προσωρινής αποθήκευσης των ΕΙΑ, ένα ο υπεύθυνος της εγκατάστασης που επεξε-

γάζεται τα ΕΙΑ και από ένα κοινοποιεί η ΥΜ στις αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Υγείας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

3. Το έντυπο έγγραφο αναγνώρισης περιέχει τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος 4 της παρούσας.

4. Στην περίπτωση που η επεξεργασία των ΕΙΑ είναι η αποστείρωση: το έντυπο έγγραφο αναγνώρισης τυπώνεται εις πενταπλούν και διατηρείται εκτός των αναφερομένων στη προηγούμενη παράγραφο 2 και από τον φορέα υποδοχής για τελική διάθεση των αποστειρωμένων ΕΙΑ-ΜΧ.

Άρθρο 7

Μεταφορά, προσωρινή αποθήκευση ΕΙΑ εκτός ΥΜ

A. Μεταφορά ΕΙΑ

1. Το όχημα μεταφοράς, κατ' ελάχιστον, πρέπει να είναι ειδικό, τελείως κλειστό, στεγανό, να έχει δυνατότητα ψύξης $\leq 8^{\circ}\text{C}$, να μη φέρει μηχανισμό συμπίεσης, να επιτρέπει ασφαλή μεταφορά, να μπορεί να πλένεται και απολυμαίνεται εύκολα και να διαθέτει διευκολύνσεις για την ατομική προστασία του οδηγού και των χειριστών.

2. Κατά τη συλλογή και μεταφορά τους εκτός ΥΜ, τα ΕΙΑ πρέπει να συνοδεύονται από έγγραφο έντυπο αναγνώρισης. Το έγγραφο αυτό τυπώνεται εις τετραπλούν, ένα διατηρεί η ΥΜ που παρήγαγε τα ΕΙΑ, ένα ο μεταφορέας, ένα η εγκατάσταση που υποδέχεται τα ΕΙΑ και ένα κοινοποιεί η ΥΜ στην αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στην οποία θα οδηγηθούν τα ΕΙΑ για διάθεση ή/και επεξεργασία.

Το έντυπο έγγραφο αναγνώρισης περιέχει τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος 4 της παρούσας.

3. Οι φορείς διαχείρισης ΕΙΑ οφείλουν να καταρτίσουν σχέδια έκτακτης ανάγκης σε περιπτώσεις διασποράς του μεταφερόμενου φορτίου. Για το σκοπό αυτό πρέπει να προβλέπεται επαρκής εξοπλισμός καθαρισμού, απολύμανσης όπως αυτός περιγράφεται στο σχέδιο, το οποίο υποχρεούται ο φορέας διαχείρισης να ετοιμάσει, προκειμένου να αδειοδοτηθεί σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγρ. 2 της παρούσας απόφασης.

4. Οι εξουσιοδοτημένοι μεταφορείς υποχρεούνται να ειδοποιούν τον αρμόδιο φορέα διαχείρισης τηλεφωνικά ευθύς αμέσως συμβεί κάποια διαφυγή ΕΙΑ κατά τη συλλογή και μεταφορά τους. Ο φορέας διαχείρισης υποχρεούται εντός 12 ωρών να κάνει έγγραφη αναφορά προς την αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, περιγράφοντας πως συνέβη η αστοχία, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον εάν υπήρξαν, τυχόν επιβάρυνση στην υγεία κάποιων ατόμων, τη μέθοδο καθαρισμού της περιοχής από τα ΕΙΑ και τον τρόπο επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των ΕΙΑ που συλλέχθηκαν.

5. Στην περίπτωση που κριθεί από τον μεταφορέα, ή τον φορέα διαχείρισης ή την αρμόδια νομαρχιακή υπηρεσία περιβάλλοντος ότι η ρύπανση του περιβάλλοντος και οι κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία είναι σημαντικοί τότε ειδοποιούνται αμέσως οι περιφερειακές υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Υγείας.

6. Οι εξουσιοδοτημένοι από τον φορέα διαχείρισης μεταφορείς υποχρεούνται να παραδίδουν τα ΕΙΑ, ανάλογα με την επεξεργασία που αυτά πρόκειται να υποβληθούν, στην κατάλληλη και προσυμφωνημένη εγκατάσταση επεξεργασίας ΕΙΑ.

7. Κατά την παράδοση των ΕΙΑ συμπληρώνεται το έντυπο έγγραφο που προβλέπεται στο εδάφιο 2 και στέλεχος του δίδεται στον αρμόδιο υπάλληλο της εγκατάστασης επεξεργασίας των ΕΙΑ.

B. Προσωρινή αποθήκευση

Εκτός Υ.Μ., στον χώρο προσωρινής αποθήκευσης, τα ΕΙΑ θα πρέπει να είναι τοποθετημένα και σε δεύτερο υποδοχέα, του ίδιου χρώματος με τον αρχικό υποδοχέα, πλήρους στεγανότητας, ώστε να αποτρέπονται τυχόν διαφυγές υγρών.

Κατά τα λοιπά, η προσωρινή αποθήκευση των ΕΙΑ εκτός ΥΜ διέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου Δ του άρθρου 6 της παρούσας απόφασης. Όμως ως μέγιστος χρόνος προσωρινής αποθήκευσης υπολογίζεται αθροιστικά και ο χρόνος προσωρινής αποθήκευσης των ΕΙΑ εντός της ΥΜ.

Άρθρο 8

Επεξεργασία των ΕΙΑ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ Υ.Μ.

Η επεξεργασία των ΕΙΑ εντός ή εκτός των ΥΜ γίνεται με αποτέφρωση ή αποστείρωση.

Οι εργασίες αποτέφρωσης εφαρμόζονται στο σύνολο των ΕΙΑ όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 (παρ. 1β) ενώ οι εργασίες αποστείρωσης εφαρμόζονται μόνο στα αμιγώς μολυσματικά απόβλητα (ΕΙΑ-ΜΧ) όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παραγ. 1 εδ.β. 1 της παρούσας απόφασης. Ειδικότερα:

A. Αποτέφρωση ΕΙΑ

Στην περίπτωση αποτέφρωσης νεκρών ζώων συντροφιάς τα πτώματα των ζώων αυτών πρέπει να συνοδεύονται από βεβαίωση θανάτου τους, που εκδίδεται από κτηνίατρο (ιδιώτη ή δημόσιο).

1. Το μέγεθος της εγκατάστασης αποτέφρωσης θα πρέπει να καλύπτει επεξεργασία τουλάχιστον 100 kg/h και με συνεχή ωφέλιμη λειτουργία 16 h την ημέρα (συνολική ποσότητα 1600 kg ημερησίως) για πέντε συνεχόμενες ημέρες/εβδομάδα. Για τη συγκέντρωση της παραπάνω ποσότητας επιτρέπεται η προσωρινή παραμονή/ αποθήκευση των ΕΙΑ σε ειδικά διαμορφωμένους γι' αυτό το σκοπό χώρους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 6 (παρ. Δ) και στο άρθρο 7 (παρ. Β) της παρούσας απόφασης.

2. Οι ελάχιστες τεχνικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης των ΕΙΑ προβλέπονται στο Παράρτημα 2 της παρούσας ΚΥΑ.

3. Στην περίπτωση νησιωτικών περιοχών δύναται να δημιουργείται εγκατάσταση αποτέφρωσης για ποσότητες μικρότερες της οριζόμενης στην παρ. 2 ανωτέρω, μετά από άδεια που χορηγείται από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες των Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ και Υγείας και Πρόνοιας.

B. Αποστείρωση ΕΙΑ

1. Οι ελάχιστες τεχνικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων αποστείρωσης (σταθερές ή κινητές) των ΕΙΑ-ΜΧ προβλέπονται στο παράρτημα 3 της παρούσας απόφασης.

2. Σε περίπτωση αποστείρωσης των ΕΙΑ -ΜΧ:

α) Τα επεξεργασμένα (αποστειρωμένα) ΕΙΑ-ΜΧ, τα οποία έχουν υποστεί τεμαχισμό πριν την επεξεργασία τους, τοποθετούνται σε ανθεκτικούς υποδοχείς κίτρινου χρώματος. Εξωτερικά των υποδοχέων αυτών εμφανώς

και με ανεξίτηλα γράμματα αναγράφεται «Αποστειρωμένα ΕΙΑ-MX», ονομασία φορέα αποστείρωσης, ονομασία ΥΜ και ημερομηνία αποστείρωσης.

β) Ο φορέας παραλαβής των επεξεργασμένων ΕΙΑ για την τελική τους διάθεση δύναται να ελέγχει τον φορέα επεξεργασίας για την αποτελεσματικότητα της αποστείρωσης:

i) στον τόπο υποδοχής με δειγματοληπτικό έλεγχο ανά 200kg αποστειρωμένων ΕΙΑ-MX που παραδίδονται για τελική διάθεση ή και

ii) στον τόπο εφαρμογής της αποστείρωσης, όποτε κρίνει ότι αυτό είναι σκόπιμο. Η δειγματοληψία και ο έλεγχος για την αποτελεσματικότητα της αποστείρωσης, γίνονται από εξειδικευμένο και πιστοποιημένο προς τούτο εργαστήριο, κοινά αποδεκτό από τον φορέα αποστείρωσης και από τον φορέα υποδοχής.

γ) Ο φορέας επεξεργασίας καταβάλλει στον φορέα υποδοχής για τη τελική διάθεση των αποστειρωμένων ΕΙΑ-MX το κόστος ελέγχου της αποτελεσματικότητας της αποστείρωσης που καθορίζεται από τον τελευταίο.

Άρθρο 9

Τελική διάθεση των ΕΙΑ

1. Τα υπολείμματα καύσης των επεξεργασμένων ΕΙΑ με αποτέφρωση διατίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Αποβλήτων ή σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΧΥΤΑ ή ΧΥΤΕΑ), ανάλογα με την επικινδυνότητά τους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τη διάθεση των επικίνδυνων αποβλήτων.

2. Τα αποστειρωμένα ΕΙΑ-MX που προσομοιάζουν με τα οικιακά, διατίθενται σε ΧΥΤΑ σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τη διάθεση των στερεών αποβλήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΙΑ

Άρθρο 10

Άδεια συλλογής - μεταφοράς - προσωρινής αποθήκευσης

1. Για την συλλογή - μεταφορά (περιλαμβανομένης και της τυχόν προσωρινής αποθήκευσης) εκτός των ΥΜ των ΕΙΑ καθώς και των ΕΙΑ-MX που έχουν υποστεί την επεξεργασία της αποστείρωσης, απαιτείται άδεια, η οποία χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας Δ/νσης Π.Ε.Χ.Ω. και σύμφωνη γνώμη της Δ/νσης Υγείας της Περιφέρειας.

2. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Περιφέρειας, και συνοδεύεται από φάκελλο ο οποίος περιλαμβάνει:

α) Τεχνική έκθεση που αναφέρεται τουλάχιστον:

- σε τεχνικά στοιχεία οχήματος(ων) μεταφοράς ΕΙΑ (είδος, καταλληλότητα, πλήθος οχημάτων)
- στις τυχόν εγκαταστάσεις προσωρινής αποθήκευσης (οργάνωση, κατασκευή, λειτουργία και αποκατάσταση του χώρου)
- σε στοιχεία σχετικά με τον αριθμό του προσωπικού που θα ασχοληθεί με τη συλλογή και μεταφορά των ΕΙΑ εκτός ΥΜ
- σε όνομα και διεύθυνση του επόμενου κατόχου ή αυτού που θα προβεί στην επεξεργασία των αποβλήτων, καθώς και τον τρόπο της επεξεργασίας
- σε περιγραφή του εξοπλισμού που διαθέτει ο ενδιαφερόμενος (περιγραφή μέσων συλλογής και συσκευ-

ασίας, σήμανσή τους, τρόπος μεταφοράς και σήμανση οχήματος)

- σε περιγραφή εργασιών συλλογής, μεταφοράς και τυχόν προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων
- σε σχέδιο και μέτρα για την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης, τα μέσα συλλογής τυχόν διαρροών, τον εξοπλισμό και τα υλικά απορρύπανσης, τα μέσα πρώτων βοηθειών, τον εξοπλισμό πυρόσβεσης, τον προστατευτικό εξοπλισμό για το προσωπικό εργασιών συλλογής, μεταφοράς και προσωρινής αποθήκευσης.

β) Βεβαίωση αποδοχής για επεξεργασία από τον/τους αποδέκτες των προς επεξεργασία ΕΙΑ, οι οποίοι πρέπει να έχουν νομίμως εκδοθείσα άδεια σε ισχύ.

Είναι δυνατόν η ως άνω αρμόδια αρχή κατά την εξέταση των υποβληθέντων στοιχείων να ζητά από τον ενδιαφερόμενο κάθε πρόσθετο στοιχείο που κατά περίπτωση κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

3. Η διάρκεια ισχύος της άδειας αυτής δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) χρόνια.

4. Προκειμένου να παραληφθεί η ως άνω άδεια κατατίθεται, εντός δέκα (10) ημερών από την σχετική προς τούτο ενημέρωση του ενδιαφερόμενου από την αρμόδια υπηρεσία, βεβαίωση ασφάλισης αστικής ευθύνης και κάλυψης ζημιών προς τρίτους και το περιβάλλον, τόσο του οχήματος όσο και των αποβλήτων που θα μεταφέρει.

5. Στην περίπτωση που η συλλογή και μεταφορά γίνεται σε περισσότερες από μία περιφέρειες, η σχετική άδεια χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Π.Ε.Χ.Ω.Ε και Υγείας Πρόνοιας. Στην περίπτωση αυτή τα δικαιολογητικά των παραγράφων 2 και 4 κατατίθενται στην αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του ΥΠ.Ε.Χ.Ω.Ε.

Άρθρο 11

Άδεια εγκατάστασης επεξεργασίας ΕΙΑ

1. Για την κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης επεξεργασίας ΕΙΑ είτε αυτή είναι εντός είτε εκτός ΥΜ, απαιτείται:

α) Έγκριση περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 3, 4 και 5 του Ν. 1650/1986 όπως τροποποιήθηκαν με τα άρθρα 1, 2 και 3 του Ν. 3010/2002 και τις εξουσιοδοτικές αυτών διατάξεις.

β) Άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Βιομηχανίας της οικείας Νομαρχίας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας είναι τουλάχιστον:

- i) η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο α. ανωτέρω
- ii) η κατάθεση εγγυητικής επιστολής καλής λειτουργίας, η οποία αντιστοιχεί στο 5% του προϋπολογισμού της συνολικής επένδυσης της εγκατάστασης επεξεργασίας και όχι μικρότερη των 50.000 €
- γ) Οικοδομική άδεια για έργα πολιτικού μηχανικού (αν τέτοια έργα υπάρχουν).

2. Οι άδειες της παραγράφου 1α και β ανωτέρω έχουν διάρκεια ισχύος που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

Άρθρο 12

Απαγορεύσεις

1. Απαγορεύεται η μερική ή ολική διαχείριση και επε-

ξεργασία των ΕΙΑ εκτός ΥΜ και η επεξεργασία τους εντός ΥΜ, χωρίς τη χορήγηση των σχετικών αδειών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα.

2. Απαγορεύεται η επεξεργασία ΕΙΑ σε εγκαταστάσεις που δεν πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές που προβλέπονται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης με την επιφύλαξη της εξαίρεσης του ενταφιασμού των ανθρώπινων μελών. Η τελευταία θα αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση του νεκροταφείου όπου έγινε η ταφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 13 Έλεγχος

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται κατά τις διατάξεις του Ν. 1650/1986 ως ισχύουν, τις εκάστοτε κείμενες διατάξεις διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και κατά τις σχετικές υγειονομικές διατάξεις και ενδεχομένως τον Εσωτερικό Κανονισμό Διαχείρισης ΕΙΑ (άρθρο 6 παραγρ. Α εδ. 2), κατά περίπτωση. Πριν την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης ειδοποιείται εγγράφως η αδειοδοτούσα αρχή.

Στην περίπτωση:

α) εγκατάστασης επεξεργασίας ΕΙΑ εντός ΥΜ των Ενόπλων Δυνάμεων, ο έλεγχος διενεργείται σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων

β) των κτηνιατρικών διαγνωστικών και ερευνητικών εργαστηρίων και κλινικών μικρών ζώων, ο έλεγχος διενεργείται σε συνεργασία με τον αρμόδιο Διευθυντή της Κτηνιατρικής ή εκπρόσωπο της επιθεώρησης κτηνιατρικής.

Άρθρο 14

Η δαπάνη για την διαχείριση των ΕΙΑ βαρύνει τον κάτοχο, που παραδίδει τα απόβλητα στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης ή τους προηγούμενους κατόχους ή τον παραγωγό του προϊόντος, από τον οποίο προήλθαν τα απόβλητα.

Άρθρο 15 Κυρώσεις

Α. Σε οποιονδήποτε γίνεται αίτιος παράβασης των διατάξεων της παρούσας απόφασης με πράξη ή παράλειψη επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό καθώς και οι ποινικές και αστικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 28, 29 και 30 του Ν. 1650/1986 όπως ισχύουν, καθώς και της νομοθεσίας για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Εκτός των κυρώσεων που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο επιβάλλονται και κυρώσεις σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Β. Διοικητικές κυρώσεις

1. Αν η αποστείρωση δεν είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές της παρούσας, τότε:

α) Για πρώτη παραβίαση γίνεται προειδοποίηση του φορέα αποστείρωσης και του επιβάλλεται πρόστιμο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 1650/1986 όπως αυτός κάθε φορά ισχύει, ύψους 20.000 €

β) Για δεύτερη παραβίαση επιβάλλεται πρόστιμο στον φορέα αποστείρωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 1650/1986 όπως αυτός κάθε φορά ισχύει, ύψους 50.000 €

γ) Για τρίτη παραβίαση από τον φορέα αποστείρωσης αφαιρείται η άδεια επεξεργασίας για 1 χρόνο και επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 100.000 € σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 1650/1986 όπως αυτός κάθε φορά ισχύει.

δ) Σε περίπτωση εκ νέου υποτροπής αφαιρείται οριστικά από τον φορέα αποστείρωσης η άδεια επεξεργασίας, παρακρατείται η εγγυητική επιστολή και επιβάλλεται ανάλογο πρόστιμο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Αν η αποτέφρωση δεν είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές της παρούσας, τότε:

α) Για πρώτη παραβίαση γίνεται προειδοποίηση του φορέα αποτέφρωσης και του επιβάλλεται πρόστιμο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 1650/1986 όπως αυτός κάθε φορά ισχύει, ύψους 40.000 €.

β) Για δεύτερη παραβίαση επιβάλλεται πρόστιμο στον φορέα αποτέφρωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 1650/1986 όπως αυτός κάθε φορά ισχύει, ύψους 100.000 €.

γ) Για τρίτη παραβίαση από τον φορέα αποτέφρωσης αφαιρείται η άδεια επεξεργασίας για 1 χρόνο και επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 200.000 € σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 1650/1986 όπως αυτός κάθε φορά ισχύει.

δ) Σε περίπτωση εκ νέου υποτροπής αφαιρείται οριστικά από τον φορέα αποτέφρωσης η άδεια επεξεργασίας, παρακρατείται η εγγυητική επιστολή και επιβάλλεται ανάλογο πρόστιμο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 16

Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης:

1. Οι ήδη λειτουργούσες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΕΙΑ εντός ή εκτός ΥΜ, για τις οποίες νομίμως έχει δοθεί περιβαλλοντική άδεια και έχουν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι, συνεχίζουν τη λειτουργία τους μόνο για το χρονικό διάστημα, για το οποίο ισχύει η άδεια λειτουργίας τους ή η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Μετά τη λήξη της άδειας λειτουργίας τους ή της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, οι ήδη λειτουργούσες εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΕΙΑ εντός ή εκτός ΥΜ μπορούν να συνεχίσουν την λειτουργία τους μόνο όταν καλύπτουν όλες τις απαιτήσεις και αδειοδοτηθούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα απόφαση.

Οι λοιπές εγκαταστάσεις που δεν πληρούν τα αναφερόμενα στην παρούσα απόφαση οφείλουν να παύσουν να λειτουργούν αμέσως μετά τη λήξη της αδειάς τους και οι φορείς αυτών να αποκαταστήσουν το χώρο που καταλάμβανε η εγκατάσταση επεξεργασίας.

2. Οι εγκαταστάσεις που δεν πληρούν κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, οφείλουν να παύσουν να λειτουργούν αμέσως και οι φορείς τους να αποκαταστήσουν τον χώρο που καταλάμβανε η εγκατάσταση επεξεργασίας.

Άρθρο 17

Τα προσαρτώμενα στην παρούσα απόφαση Παραρτήματα 1, 2, 3 και 4 που ακολουθούν, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
(ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ)

Πίνακας 1. Ιατρικά Απόβλητα που προσομοιάζουν με τα οικιακά απόβλητα (ΙΑ-ΑΧ)

- απόβλητα από την παρασκευή φαγητών, που προέρχονται από τις κουζίνες των υγειονομικών μονάδων
- απόβλητα από δραστηριότητες εστίασης και τα υπολείμματα των τροφίμων που προέρχονται από τα τμήματα νοσηλείας των υγειονομικών μονάδων, εκτός από εκείνα που προέρχονται από ασθενείς που πάσχουν από μολυσματικές ασθένειες, για τους οποίους ο θεράπων ιατρός έχει διαγνώσει ότι πάσχουν από μία ασθένεια που μπορεί να μεταδοθεί με αυτά τα υπολείμματα
- γυαλί, χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, μέταλλα, υλικά συσκευασίας γενικά, σγκώδη υλικά, καθώς και άλλα μη επικίνδυνα απόβλητα που, λόγω της ποιότητάς τους, εξομοιώνονται με τα οικιακά,
- απόβλητα παραγόμενα κατά τις εργασίες καθαρισμού κοινόχρηστων χώρων
- απόβλητα από ρουχισμό μίας χρήσεως εκτός εάν εμπίπτουν στις περιγραφόμενες κατηγορίες αποβλήτων του πίνακα 2 της παρούσας ΚΥΑ
- απόβλητα που προέρχονται από κηπουρικές εργασίες, που εκτελούνται στο περιβάλλον των υγειονομικών μονάδων
- ορθοπεδικοί γύψοι, σερβιέτες, βρεφικές πάνες και πάνες για ενήλικες εκτός εάν εμπίπτουν στις περιγραφόμενες κατηγορίες αποβλήτων του πίνακα 2 της παρούσας ΚΥΑ
- ΕΙΑ αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα, που έχουν υποστεί επιτυχώς και πλήρως τη διαδικασία αποστείρωσης.

Πίνακας 2. Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΜΧ)

Τα ΙΑ που προσδιορίζονται στα σημεία 18.01.03* και 18.02.2002* του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

- Ιστοί και όργανα ανθρώπινου σώματος
- όλα τα απόβλητα που προέρχονται από περιβάλλοντα, στα οποία υφίσταται κίνδυνος βιολογικής μετάδοσης δια του αέρος, καθώς και από περιβάλλοντα απομόνωσης, στα οποία βρίσκονται ασθενείς πάσχοντες από μεταδοτικό νόσημα και έχουν μολυνθεί από:
 - α) αίμα ή άλλα βιολογικά υγρά που περιέχουν αίμα σε ποσότητα τέτοια, ώστε αυτό να είναι ορατό
 - β) κόπρανα και ούρα στην περίπτωση συγκεκριμένου

ασθενούς, στον οποίο έχει αναγνωριστεί κλινικά από τον θεράποντα ιατρό μία νόσος που μπορεί να μεταδοθεί με αυτά τα απεκκρίματα.

γ) σπέρμα, κολπικές εκκρίσεις, εγκεφαλονωτιαίο υγρό, αρθρικό υγρό, πλευριτικό υγρό, περιτοναϊκό υγρό, περικάρδιο υγρό ή αμνιακό υγρό

ενδεικτικά αναφέρονται:

- βελόνες, σύριγγες, λάμες, χειρουργικά νυστέρια
- εργαλεία για κολποσκόπηση και τεστ-παπ.
- οφθαλμικές ράβδοι μη αποστειρωμένες.
- οφθαλμικές ράβδοι από TNT.
- σωλήνες παροχετεύσεων και διασωληνώσεων.
- καθετήρες (κύστης, φλεβών, αρτηριών, για πλευριτικές παροχετεύσεις κ.λπ.), συνδέσεις.
- κυκλώματα για εξωσωματική κυκλοφορία. Λεκανίτσες μίας χρήσεως για λήψη υλικού βιοψίας ενδομητρίου.
- σετ μετάγγισης.
- μολυσμένα εργαλεία από ενδοφλέβια χορήγηση ορού.
- φίλτρα διύλισης.
- γάντια μίας χρήσεως.
- υλικό μίας χρήσεως: σταγονόμετρα, δοκιμαστικοί σωλήνες, προστατευτικός ρουχισμός και μάσκες, γυαλιά, πανιά, σεντόνια, μπότες, γαλότσες, πουκαμίσες.
- ιατρικά Υλικά (γάζες, ταμπόν, επίδεσμοι, τσιρότα, σωληνοειδή ράμματα).
- σακούλες (για μεταγγίσεις, για ούρα, για παρεντερική διατροφή).
- σετ για εγχύσεις.
- ορθοσκόπια και γαστροσκόπια.
- σωλήνες μύτης για βρογχοαναρρόφηση, για οξυγονοθεραπεία κ.λπ.
- ψήκτρες, καθετήρες για κυτταρολογική λήψη.
- ρινοσκόπια μίας χρήσεως.
- μητροσκόπια.
- δόντια και μέρη σώματος μικρού μεγέθους μη αναγνωρίσιμα.
- μικρές κλίνες για πειραματόζωα.
- κενά δοχεία εμβολίων ζωντανού αντιγόνου.
- υπολείμματα φαγητού από το δίσκο του ασθενούς
- τα απόβλητα που προέρχονται από κτηνιατρικές δραστηριότητες και
 - α) έχουν μολυνθεί από παθογόνους για τον άνθρωπο και τα ζώα παράγοντες όπως βελόνες, σύριγγες.
 - β) έχουν έρθει σε επαφή με οποιοδήποτε βιολογικό υγρό που εκκρίνεται ή απεκκρίνεται και για τα οποία υγρά έχει διαπιστωθεί κλινικά, από τον υπεύθυνο κτηνίατρο, κίνδυνος μετάδοσης νόσου, όπως αίμα, κόπρανα, ούρα.
 - γ) σώμα νεκρών ζώων ή μέρη σώματος ζώων, ιστοί ή όργανα ζώων

Πίνακας 3. Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα που έχουν ταυτόχρονα τοξικό και μολυσματικό χαρακτήρα (ΕΙΑ-MTX)

1. Απόβλητα από ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων και μικροβιολογικών -βιοχημικών εξετάσεων
2. Ανατομικά απόβλητα, από παθολογοανατομικά εργαστήρια
3. Απόβλητα, από παθολογικά και άλλα τμήματα όπου γίνονται χημειοθεραπείες

Πλάκες, τριβλία καλλιέργειας και άλλα μέσα που χρησιμοποιούνται στη μικροβιολογία και που έχουν μολυνθεί από παθογόνους παράγοντες Ιστοί, όργανα και μέρη σώματος μη αναγνωρίσιμα, πειραματόζωα
Χρησιμοποιημένες συσκευασίες ορών με κυτταροστατικά φάρμακα από ασθενείς στους οποίους εφαρμόζεται χημειοθεραπεία

Πίνακας 4. Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα αμιγώς τοξικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΤΧ)

Τα ΙΑ που χαρακτηρίζονται με τους κωδικούς αριθμούς 18.01.06*, 18.01.08*, 18.01.10*, 18.02.05* και 18.02.07* του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

- απόβλητα που περιέχουν υδράργυρο, άλλα βαρέα μέταλλα, επικίνδυνες οργανικές ενώσεις κ.λπ.
- ληγμένα φάρμακα ή φάρμακα που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, συμπεριλαμβανομένων των κυτταροστατικών φαρμάκων
- Εξαντλημένα προσροφητικά υλικά, φίλτρα
- Έλαια εκροής από αντλίες κενού
- Μονωτικά υλικά που περιέχουν αμιάντο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ

Η μέθοδος αποτέφρωσης (άρθρο 2 παράγρ. 7 της παρούσης), θεωρείται κατάλληλη για όλα τα είδη των ΕΙΑ πλην των ΑΙΑ (άρθρο 2 παράγρ. 1.γ της παρούσας).

Για την εφαρμογή της μεθόδου αυτής θα τηρούνται τα προβλεπόμενα μέτρα, όροι, περιορισμοί, οριακές τιμές εκπομπών για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση των επικινδύνων αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2000/76/ΕΚ της Ε.Ε. για «την αποτέφρωση των αποβλήτων» ή την Ελληνική νομοθεσία εφόσον αυτή είναι αυστηρότερη και με τους παρακάτω πρόσθετους περιορισμούς:

1. Κάθε μονάδα αποτέφρωσης να σχεδιάζεται, να κατασκευάζεται, να εξοπλίζεται και να λειτουργεί κατά τρόπο ώστε, η θερμοκρασία των αερίων που εκλύονται κατά τη διεργασία να αυξάνεται, με ελεγχόμενο και ομοιογενή τρόπο και ακόμη και υπό τις δυσμενέστερες συνθήκες στους 850° C, μετρούμενη στο εσωτερικό τοίχωμα ή σε άλλο αντιπροσωπευτικό σημείο του θαλάμου καύσης όπως ορίζεται στις άδειες λειτουργίας της εγκατάστασης, για δύο τουλάχιστον δευτερόλεπτα. Εάν αποτεφρώνονται επικίνδυνα απόβλητα που περιέχουν πάνω από 1% αλογονούχων οργανικών ουσιών, εκφρασμένων σε χλώριο, η θερμοκρασία πρέπει να αυξάνεται στους 1100° C, επί δύο δευτερόλεπτα τουλάχιστον.

2. Κάθε μονάδα αποτέφρωσης να είναι εφοδιασμένη με έναν τουλάχιστον εφεδρικό καυστήρα, που πρέπει να τίθεται αυτόματα σε λειτουργία μόλις η θερμοκρασία των καυσαερίων κατέλθει κάτω από τους 850° C ή τους 1100° C κατά περίπτωση. Οι εν λόγω καυστήρες χρησιμοποιούνται επίσης στις φάσεις εκκίνησης και διακοπής της διαδικασίας της καύσης για να εξασφαλίζεται η διατήρηση της ελάχιστης θερμοκρασίας των 850° C ή των 1100° C κατά περίπτωση, σε όλη τη διάρκεια των ανωτέρω φάσεων και για όσο χρόνο υπάρχουν ακόμη στον θάλαμο καύσης απόβλητα μη αποτεφρωμένα.

3. Το σύστημα τροφοδοσίας να είναι κατασκευασμένο κατά τρόπο, ώστε να:

- απολυμαίνεται εύκολα
- εμποδίζεται η χύδην τροφοδοσία της εγκατάστασης
- παρεμποδίζεται η παραμόρφωση των δοχείων αποβλήτων - όπου αυτά χρησιμοποιούνται - προ της εισόδου τους στο θάλαμο καύσεως.

4. Οι θάλαμοι καύσεως θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή χωρητικότητα για τροφοδοτική δόση ίση τουλάχιστον με το 1/10 της ωριαίας δυναμικότητας της εγκατάστασης

5. Οι μονάδες αποτέφρωσης επιβάλλεται να είναι σταθερές.

6. Οι φορείς λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν εκτός των προβλεπόμενων στην οδηγία 2000/76/ΕΚ της Ε.Ε. για «την αποτέφρωση των αποβλήτων» ή την Ελληνική νομοθεσία εφόσον αυτή είναι αυστηρότερη και τα παρακάτω:

α) Συγκεκριμένο διάγραμμα λειτουργίας, το οποίο θα αναφέρει θερμοκρασία αποτέφρωσης, χρόνο παραμονής των δημιουργούμενων απαερίων στην παραπάνω θερμοκρασία αποτέφρωσης, αποδεκτοί τύποι συσκευασίας, αποδεκτή περιεκτικότητα των αποβλήτων σε υγρασία, μέγιστο φορτίο που μπορεί ανά κύκλο εργασίας να δεχτεί προς επεξεργασία ο συγκεκριμένος κατά περίπτωση εξοπλισμός.

β) Έλεγχο και συνεχή καταγραφή της θερμοκρασίας των απαερίων στο θάλαμο καύσης και μετάκαυσης του αποτεφρωτήρα.

γ) Ημερήσια καταγραφή της ποσότητας των αποβλήτων που αποτεφρώθηκαν.

δ) Ετήσιο έλεγχο των θερμομέτρων, μανομέτρων και λοιπού καταγραφικού εξοπλισμού.

ε) Κατάρτιση σχεδίου αντιμετώπισης εκτάκτου ανάγκης τοποθετημένο σε διακριτό σημείο στο χώρο της εγκατάστασης επεξεργασίας των αποβλήτων.

στ) Πρόβλεψη προσωρινής αποθήκευσης των προς αποτέφρωση αποβλήτων, για 3 τουλάχιστον ημέρες σε θερμοκρασία $\leq 5^{\circ} \text{C}$ σε κατάλληλους χώρους (ψυγεία), είτε λόγω λειτουργικών αναγκών, είτε λόγω βλάβης της μονάδας αποτέφρωσης, είτε λόγω αναγκών έργων συντήρησης.

7. Οι φορείς λειτουργίας της εγκατάστασης οφείλουν να τηρούν βιβλία καθημερινής λειτουργίας και ελέγχου της εγκατάστασης, θεωρημένα από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, με βάση τα οποία καταρτίζουν ετήσια έκθεση.

8. Η ετήσια έκθεση που είναι υποχρεωμένοι να καταρτίζουν περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω ειδικά στοιχεία:

- Ποσότητες ΕΙΑ-MX που επεξεργάστηκαν με αποτέφρωση
- Τόπος /χώρος διάθεσης της στάχτης
- Αποτελέσματα των ειδικών ελέγχων και των μετρήσεων
- Ειδικότερα συμβάντα (κυρίως αστοχίες) - αντιμετώπιση των συμβάντων.

9. Τα λεπτομερή στοιχεία λειτουργίας της εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων και όλων των στοιχείων των αναλύσεων και μετρήσεων των διενεργουμένων ελέγχων, της επεξεργασίας τους και της αξιολόγησής τους, καθώς και τα συνοδευτικά των φορτίων έγγραφα, φυλάσσονται τουλάχιστον για 10 έτη στα γραφεία του χώρου εγκατάστασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗΣ (ΣΤΑΘΕΡΕΣ ή ΚΙΝΗΤΕΣ)

Η μέθοδος της αποστείρωσης (άρθρο 2 παράγρ. 8 της παρούσης), θεωρείται κατάλληλη μόνο για τα ΕΙΑ αμιγώς μολυσματικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-MX) των ΥΜ (άρθρο 2, παράγρ. 1.β.1 της παρούσας).

Α. Για την εφαρμογή της μεθόδου απαραίτητες προϋποθέσεις θεωρούνται:

A.1 Οι διαδικασίες αποστείρωσης να ακολουθούν τα προβλεπόμενα στο πρότυπο του ΕΛΟΤ αρ. 12740/00

A.2 Τεμαχισμός των αποβλήτων πριν την αποστείρωση στον ίδιο χώρο όπου θα γίνει αυτή, ώστε αυτά να μην είναι αναγνωρίσιμα και με διαστάσεις που να μην υπερβαίνουν τα 2cm, γεγονός που συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της αποστείρωσης, αλλά και στη μείωση του όγκου τους.

A.3 Η κατεργασία των αποβλήτων να γίνεται σε τέτοιες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης και να διαρκεί επαρκές χρονικό διάστημα, ώστε να εξασφαλίζει το σκοπό για τον οποίο εφαρμόζεται (τελικό μικροβιακό φορτίο παρεμφρές με αυτό των οικιακών αποβλήτων) .

A.4 Τα εκπεμπόμενα αερίδια και τα παραγόμενα υγρά μετά την αποστείρωση θα πρέπει να απομακρύνονται ή να υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που δεν θα δημιουργεί πρόβλημα για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

A.5 Έλεγχος με τη χρήση κατάλληλων δεικτών (χημικών και βιολογικών) της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας που εφαρμόζεται (πρότυπα ΕΛΟΤ, σειρά EN 866) για κάθε φορτίο (ποσότητα) που υπόκειται στη διαδικασία αυτή.

A.6 Καταγραφικά συστήματα μέτρησης και ελέγχου όλων των λειτουργιών κατά τη διαδικασία της αποστείρωσης, όπως θερμομέτρα, μανόμετρα κ.λπ.

B) Οι μονάδες αποστείρωσης μπορεί να είναι σταθερές ή κινητές.

B.1 Οι σταθερές μονάδες αποστείρωσης θα διαθέτουν ειδικές εγκαταστάσεις για αυτή τη χρήση οι οποίες θα βρίσκονται εντός κατάλληλα διαμορφωμένου κτιριακού χώρου.

B.2 Να γίνεται απολύμανση των μέσων με τα οποία μεταφέρονται τα απόβλητα και των αποθηκευτικών χώρων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN 1275-99 και ΕΛΟΤ EN 1276-98.

B.3 Οι κινητές μονάδες θα επεξεργάζονται τα απόβλητα σε ειδικά καθορισμένους χώρους, οι οποίοι θα διαθέτουν και τις κατάλληλες εγκαταστάσεις (δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, κ.λπ).

Γ) Οι φορείς λειτουργίας των εγκαταστάσεων αποστείρωσης των ΕΙΑ είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν και τα ακόλουθα:

Γ.1 Συγκεκριμένο διάγραμμα λειτουργίας, το οποίο θα αναφέρει θερμοκρασία, πίεση, τύπος συσκευασίας, χρόνος παραμονής στην θερμοκρασία αποστείρωσης, αποδεκτή περιεκτικότητα των αποβλήτων σε υγρασία, μέγιστο φορτίο που μπορεί ανά κύκλο εργασίας να δεχτεί προς επεξεργασία ο συγκεκριμένος κατά περίπτωση εξοπλισμός.

Γ.2 Έλεγχο και ημερήσια καταγραφή σε κάθε κύκλο εργασίας του είδους και της ποσότητας των αποβλήτων προς επεξεργασία, των διαγραμμάτων θερμοκρασίας, της πίεσης και χρόνου παραμονής τους στην μέγιστη θερμοκρασία επεξεργασίας.

Γ.3 Ετήσιο έλεγχο των θερμομέτρων, μανομέτρων και λοιπού καταγραφικού εξοπλισμού.

Γ.4 Πρότυπο ΕΛΟΤ EN 12347-97

Γ.5 Χρήση καταγραφικών οργάνων συνεχούς καταγραφής των συνθηκών αποστείρωσης, όπως της θερμοκρασίας, του χρόνου και της πίεσης.

Γ.6 Η αποτελεσματικότητα της εγκατάστασης και της διαδικασίας αποστείρωσης κατά τη διάρκεια της τακτικής διαχείρισης να επαληθεύονται στο χώρο αποστείρωσης συχνότερα από τα αναφερόμενα στην παράγραφο (B) του άρθρου 8 της παρούσας, με τη χρήση βιολογικών δεικτών που είναι κατάλληλοι για τη διαδικασία αποστείρωσης που χρησιμοποιείται. Οι βιολογικοί δείκτες θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 1 για κάθε 200 λίτρα ωφέλιμου όγκου του θαλάμου αποστείρωσης, με έναν ελάχιστο αριθμό τριών βιολογικών δεικτών. Αυτοί οι βιολογικοί δείκτες θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις των προτύπων ΕΛΟΤ EN σειρά 866-97. Οι προαναφερόμενοι έλεγχοι πρέπει να διενεργούνται υπό την εποπτεία του υγειονομικού υπεύθυνου της ΥΜ και, σε περίπτωση που πρόκειται για εγκαταστάσεις εκτός της ΥΜ, υπό την εποπτεία του τεχνικού υπευθύνου τους.

Γ.7 Οφείλουν να τηρούν βιβλία καθημερινής λειτουργίας και ελέγχου της εγκατάστασης, με βάση τα οποία καταρτίζουν ετήσια έκθεση. Οι μετρήσεις καταγράφονται στο βιβλίο λειτουργίας και ελέγχου της εγκατάστασης, θεωρημένο από την αρμόδια Νομαρχιακή Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Γ.8 Η ετήσια έκθεση που είναι υποχρεωμένοι να καταρτίζουν περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω ειδικά στοιχεία

- Ποσότητες ΕΙΑ-MX που επεξεργάστηκαν με αποστείρωση
- Τόπος/χώρος διάθεσης των επεξεργασμένων αποβλήτων
- Αποτελέσματα των ειδικών ελέγχων και των μετρήσεων
- Ειδικότερα συμβάντα (κυρίως αστοχίες) - αντιμετώπιση των συμβάντων.

Γ.9 Τα λεπτομερή στοιχεία λειτουργίας της εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων και όλων των στοιχείων των αναλύσεων και μετρήσεων των διενεργουμένων ελέγχων, της επεξεργασίας τους και της αξιολόγησής τους, καθώς και τα συνοδευτικά των φορτίων έγγραφα, φυλάσσονται τουλάχιστον για 10 έτη στα γραφεία του χώρου εγκατάστασης.

Γ.10 Οι υπεύθυνοι φορείς διαχείρισης ΕΙΑ οφείλουν να καταρτίζουν σχέδιο έκτακτης ανάγκης που θα τοποθετείται σε διακριτό σημείο στο χώρο της εγκατάστασης επεξεργασίας των αποβλήτων.

Γ.11 Σε περιπτώσεις που η εγκατάσταση επεξεργασίας ΕΙΑ δε λειτουργεί είτε λόγω βλάβης, είτε λόγω αναγκαίων έργων συντήρησης, θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, για 3 τουλάχιστον ημέρες σε θερμοκρασία $\leq 5^{\circ}\text{C}$ σε κατάλληλους χώρους (ψυγεία).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΝΤΥΠΑ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΙΑ

Πίνακας 1: Συνοδευτικό έντυπο για τα ΕΙΑ κατά τα διάφορα στάδια διαχείρισής τους, τα οποία επεξεργάζονται εκτός ΥΜ.

Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή:.....Αριθμός αδείας : Δ/ση:..... Τηλέφ.: e-mail:..... FAX:.....		Αύξων αριθμός: Παραγωγός αποβλήτων (Υγειονομική Μονάδα):.....	
Βεβαίωση παραγωγού της Υγειονομικής Μονάδας (A)	Τα υλικά που περιγράφονται κατωτέρω θα συλλεγούν από το B και θα μεταφερθούν στον Γ .		
		Πλήθος περιεκτών	ποσότητα (kg)
	ΕΙΑ σε κόκκινους περιέκτες:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ΕΙΑ σε κίτρινους περιέκτες:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
ΕΙΑ σε πράσινους περιέκτες:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Ονοματεπώνυμο:..... Δ/ση:..... Ημερομηνία:/...../.....		Ιδιότητα:..... Τηλ.:..... Υπογραφή	
Βεβαίωση μεταφοράς Για λογαριασμό του (στοιχεία φορέα συλλογής):..... (B)	Βεβαιώνω ότι συνέλεξα τα απόβλητα που περιγράφονται παραπάνω στις/...../..... και ώρα..... Αριθμ. Οχήματος:..... Ονοματεπώνυμο..... Δ/ση:..... Τηλ.:..... Ημερομηνία/...../..... Υπογραφή		
	Βεβαιώνω ότι παρέλαβα απόβλητα για επεξεργασία από τον μεταφορέα B και από το όχημα αριθμ:..... στις/...../..... και ώρα ως ακολούθως:		
Βεβαίωση αποδέκτη αποβλήτων Για λογαριασμό του: (Επωνυμία) (Δ/ση): Είδος επεξεργασίας (Γ)		Πλήθος περιεκτών	ποσότητα (kg)
	ΕΙΑ σε κόκκινους περιέκτες:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	ΕΙΑ σε κίτρινους περιέκτες:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
ΕΙΑ σε πράσινους περιέκτες:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Ονοματεπώνυμο:..... Ιδιότητα: Υπογραφή..... ημερομηνία:/...../.....			
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ			
(Για χρήση παραγωγού /μεταφορέα/αποδέκτη σε περίπτωση διαφοροποίησης των στοιχείων από Α έως Γ ή άλλες περιπτώσεις):			

Πίνακας 2: Συνοδευτικό έντυπο για τα ΕΙΑ κατά τα διάφορα στάδια διαχείρισής τους, τα οποία επεξεργάζονται εντός ΥΜ.

Αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή:.....Αριθμός αδείας : Δ/ση:..... Τηλέφ.: e-mail:..... FAX:.....		Αύξων αριθμός: Παραγωγός αποβλήτων (Υγειονομική Μονάδα):.....		
(Α)	Βεβαίωση παραγωγού Τα υλικά που περιγράφονται κατωτέρω θα επεξεργασθούν και θα διαχειρισθούν εντός της υγειονομικής μονάδας από τον Β	Πλήθος περιεκτών	ποσότητα (kg)	
	ΕΙΑ σε κόκκινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	ΕΙΑ σε κίτρινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	ΕΙΑ σε πράσινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	Ονοματεπώνυμο:..... Δ/ση:..... Ημερομηνία:/...../.....	Ιδιότητα:..... Τηλ.:..... Υπογραφή		
(Β)	Βεβαίωση αποδέκτη αποβλήτων Για λογαριασμό του: (Επωνυμία)..... (Δ/ση).....	Βεβαιώνω ότι παρέλαβα από τον Α για επεξεργασία τα ακόλουθα απόβλητα στις...../...../..... και ώρα :		
	Είδος επεξεργασίας.....	Πλήθος περιεκτών	ποσότητα (kg)	
	ΕΙΑ σε κόκκινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	ΕΙΑ σε κίτρινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	ΕΙΑ σε πράσινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	Ονοματεπώνυμο:..... Ιδιότητα:..... Υπογραφή..... ημερομηνία:/...../.....			
(Γ)	Βεβαίωση μεταφορέα Για λογαριασμό του (στοιχεία φορέα συλλογής):.....	Βεβαιώνω ότι συνέλεξα τα απόβλητα που περιγράφονται παραπάνω στις...../...../..... και ώρα..... Αριθμ. Οχήματος:.....		
	Πλήθος περιεκτών	ποσότητα (kg)	
	ΕΙΑ σε κόκκινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	ΕΙΑ σε κίτρινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	ΕΙΑ σε πράσινους περιέκτες: <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	Ονοματεπώνυμο..... Δ/ση:..... Τηλ.:..... Ημερομηνία/...../..... Υπογραφή			
(Δ)	Βεβαίωση τελικού αποδέκτη αποβλήτων Για λογαριασμό του: (Επωνυμία)..... (Δ/ση).....	Βεβαιώνω ότι παρέλαβα τα απόβλητα που περιγράφονται παραπάνω από τον μεταφορέα Γ για τελική διάθεση στις...../...../..... και ώρα Αριθμ. Οχήματος:.....		
	Ονοματεπώνυμο..... Δ/ση:..... Τηλ.:..... Ημερομηνία/...../..... Υπογραφή		

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Για χρήση παραγωγού /αποδέκτη σε περίπτωση διαφοροποίησης των στοιχείων από Α έως Δ ή άλλες περιπτώσεις):

.....

Άρθρο 18

Κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις της παρούσας ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτήν καταργείται.

Άρθρο 19

Από την εφαρμογή των όρων της παρούσας κοινής υπουργικής απόφασης είναι δυνατό να προκληθεί μελλοντική δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, η οποία δεν μπορεί να καθορισθεί, το ύψος όμως της οποίας θα καθορίζεται σε συνδυασμό με τις τρέχουσες δημοσιονομικές δυνατότητες.

Άρθρο 20

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει έξι (6) μήνες μετά την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 30 Σεπτεμβρίου 2003

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ	Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	Δ. ΡΕΠΠΑΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Ε. ΝΑΣΙΩΚΑΣ	Γ. ΔΡΥΣ

Αριθ. οικ. 127381/3793

(2)

Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού.

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις των άρθρων 15, 16, και 17 του Νόμου 2742/1999 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 207).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 13 του Νόμου 3044/2002 «Μεταφορά συντελεστή δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (ΦΕΚ 197/27.8.2002).

3. Τις διατάξεις της 125566/996 (ΦΕΚ 364/Β/28.3.2003) κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός αριθμού μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού».

4. Τις διατάξεις της 126866/3017 (ΦΕΚ 1072/Β/1.8.2003) κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση στη συγκρότηση των Διοικητικών Συμβουλίων των Φορέων Διαχείρισης α. Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς, β. Χελμού - Βουραϊκού και γ. Υγροτόπων Αμβρακικού, που καθορίζονται αντίστοιχα με τις 125189/362/2003 (Β126), 125207/393/2003 (Β 140) και 125566/996 (Β 364) κοινές υπουργικές αποφάσεις».

5. Το 2020/22.10.2002 έγγραφο του Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Γεωργίας, με το οποίο ορίζεται ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας.

6. Το ΓΔΦΠ/5754/1544/8.4.2003 έγγραφο του Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Ανάπτυξης, με το οποίο ορίζεται ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης.

7. Το 2429/2.4.2003 έγγραφο του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, με το οποίο ορίζεται ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.

8. Τα 159/26.5.2003 και 826/27.5.2003 έγγραφα των Περιφερειών Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδος αντίστοιχα, με τα οποία ορίζονται οι εκπρόσωποί τους.

9. Το 2030/30.5.2003 έγγραφο της ΚΕΔΚΕ, με το οποίο ορίζεται ο εκπρόσωπος των ΟΤΑ της χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα.

10. Το 732/20.5.2003 έγγραφο της ΠΑΣΕΓΕΣ, με το οποίο ορίζεται ο εκπρόσωπος των Αλιευτικών Συνεταιρισμών οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής.

11. Το 2730/2.4.2003 έγγραφο της Έταιρείας Ανάπτυξης Νότιας Ηπείρου - Αμβρακικού ΑΕ, με το οποίο ορίζεται ο εκπρόσωπος της ΕΤΑΝΑΜ.

12. Το από 14.1.03 έγγραφο των Περιβαλλοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, αποφασίζουμε:

Τη συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για το Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Αμβρακικού ως εξής :

1. Οικονομίδης Παναγιώτης, Δήμαρχος Αρταίων, με αναπληρωτή τον Αλβανόπουλο Γ. Βιολόγο από το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περι/λοντος ΥΠΕΧΩΔΕ, ως εκπρόσωπος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

2. Ο Διευθυντής Δασών Περιφέρειας Ηπείρου, με αναπληρωτή τον Διευθυντή Δασών Ν. Πρέβεζας, ως εκπρόσωπος του Υπ. Γεωργίας.

3. Χ. Μανιάτη - Σιάτσου, Γεωλόγος, υπάλληλος του Υπ. Ανάπτυξης, με αναπληρωτή τον Θ. Χριστόπουλο, Γεωλόγο, υπάλληλο του Υπ. Ανάπτυξης, ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης.

4. Ο εκάστοτε Λιμενάρχης Πρέβεζας, με αναπληρωτή τον εκάστοτε Υπολιμενάρχη Πρέβεζας, ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.

5. Ευγενία Παπανικολάου από τη μονάδα Α ΕΥΔ ΠΕΠ Ηπείρου, με αναπληρωτή την Παπαδοπούλου - Φράγκου Ευριδίκη Προϊσταμένη του Τμ. Περι/κού & Χωρ/κού Σχ/σμού της Δ/σης ΠΕΧΩ Δυτ. Ελλάδας, ως κοινός εκπρόσωπος των Περιφερειών Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας.

6. Ρίζος Λάμπρος Νομάρχης Αρτας, με αναπληρωτή τον Σταμάτη Νομάρχη Αιτωλοακαρνανίας, ως κοινός εκπρόσωπος των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Πρέβεζας, Άρτας και Αιτωλοακαρνανίας.

7. Κοιμής Απ., Δήμαρχος Αμφιλοχίας, με αναπληρωτή τον Αποστολάκη Θεόδωρο Δήμαρχος Ανακτωρίου, ως εκπρόσωπος των ΟΤΑ της χωρικής αρμοδιότητας του Φορέα

8. Ζυγουβέλης Ανδρέας, Πρόεδρος Αλιευτικού και Ιχθυοτροφικού Συνεταιρισμού Ανέζας, με αναπληρωτή τον Κασιρμπα Σωτήρη Πρόεδρο Αλιευτικού Συνεταιρισμού Κορωνησίας, ως εκπρόσωπος των Αλιευτικών Συνεταιρισμών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής.

9. Ιωάννου Βασίλειος, Πρόεδρος Δ.Σ. και Νομάρχη Πρέβεζας, με αναπληρωτή τον Αρβανίτη Κωνσταντίνο, Γενικό Διευθυντή, ως εκπρόσωπος της ΕΤΑΝΑΜ.

10. Βασιλάκης Κ., με αναπληρωτή τον Δημόπουλο Δημ., ως εκπρόσωπος των Περιβαλλοντικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων.

11. Δημόπουλος Παναγιώτης Επ. Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, με αναπληρωτή την Χελλά Δήμητρα, Λέκτορα στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, ως ειδικός επιστήμονας.

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται ο Κοιμίσσης Απ.

Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2003

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster@et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000-4
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	(2310) 423 956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	(2410) 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	(210) 413 5228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	(26610) 89 157
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	(2610) 638 109		(26610) 89 105
	(2610) 638 110	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πλ. Ελευθερίας 1	(2810) 396 409
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	(26510) 87215	ΛΕΣΒΟΣ - Αγ. Ειρήνης 10	(22510) 37 181
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	(25310) 22 858		(22510) 37 187

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 40 σελίδες 1 euro.
- Για τα ΦΕΚ από 40 σελίδες και πάνω η τιμή προσαυξάνεται κατά 0,05 euro για κάθε επιπλέον σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	Μηνιαίο	60	Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	Ετήσιο	75
Α' και Β'	3μηνιαίο	75	Νομικών Προσώπων		
Α', Β' και Δ'	3μηνιαίο	90	Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)	Ετήσιο	75
Α'	Ετήσιο	180	Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	Ετήσιο	75
Β'	Ετήσιο	210	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	75
Γ	Ετήσιο	60		Ετήσιο	75
Δ'	Ετήσιο	150		Ετήσιο	75
Παράρτημα	Ετήσιο	75			

Η τιμή πώλησης του Τεύχους Α.Ε. & Ε.Π.Ε. σε μορφή CD - rom για δημοσιεύματα μετά το 1994 καθορίζεται σε 30 euro ανά τεμάχιο, ύστερα από σχετική παραγγελία.

Η τιμή διάθεσης φωτοαντιγράφων ΦΕΚ 0,15 euro ανά σελίδα

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Σε έντυπη μορφή		Από το Internet	
	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού	Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού	Κ.Α.Ε. ΤΑΠΕΤ
	2531	3512	2531	3512
	euro	euro	euro	euro
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	205	10,25	176	8,80
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	293	14,65	205	10,25
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	--
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	293	14,65	147	7,35
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	147	7,35	88	4,40
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	59	2,95	ΔΩΡΕΑΝ	--
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	30	1,50	ΔΩΡΕΑΝ	--
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	59	2,95	30	1,50
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	ΔΩΡΕΑΝ	--	ΔΩΡΕΑΝ	--
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	ΔΩΡΕΑΝ	--	ΔΩΡΕΑΝ	--
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.054	102,70	587	29,35
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	205	10,25	88	4,40
Α', Β' και Δ'			352	17,60

Το κόστος για την ετήσια συνδρομή σε ηλεκτρονική μορφή για τα προηγούμενα έτη προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του έτους 2003 κατά 6 euro ανά έτος παλαιότητας και κατά τεύχος

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.

* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.

* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ.

* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.

* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου.

Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ